

MINISTERSTVO FINANCÍ
Oddělení finančních a ekonomických informací

Informace odborné knihovny

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

12/2006

září 2006
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc srpen). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/>.

V tomto čísle jsou ze **zahraničních zdrojů** podchycena např. témata: konvergence ČR a SR, zdanění korporací v Kanadě (včetně srovnání daňového břemene USA, Kanady a 12 zemí EU), progresivita nepřímých daní, rizikový kapitál v zemích OECD, veřejné finance a finanční trhy, zavádění Jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA), znalostní ekonomika, světová zemědělská politika v období globalizace, rozvoj průmyslu informačních služeb, příjmové poměry rodinných rozpočtů a výdaje na děti (Německo), spotřební výdaje soukromých domácností (Německo). Zájemce o dění v čínské ekonomice informujeme, že této problematice je věnováno celé číslo časopisu **CESifo economic studies, June 2006**.

Z **českých titulů** pak upozorňujeme např. na článek Perspektivy evropské daně, Nové prvky v architektuře pojistných trhů, Nová úprava kolektivního investování a dále na polemiku s významným amer. ekonomem o transformační, tedy neklasické privatizaci a na příspěvek k problematice optimálního zdanění.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady**: Módní podpora vývozu je pro všechny ekonomiky velkou zátěží, Evropský pakt nestability, V Německu je bydlení cenově výhodné, Němci jsou stále ještě národem nájemníků a Šilinky v botě (na téma stále probíhající výměny šilinků za eura v Rakousku).

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. B. Čížinská
VO 303

Bulletin Informace odborné knihovny vydává odd. finančních a ekonomických informací MF

Redakce: Ing. J. Böhmová, Mgr. B. Čížinská, A. Mazaná, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, Ing. J. Málková, A. Mazaná,
Mgr. J. Němečková, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku	4
Daně.....	4
Ekonomické vědy. Ekonomie	11
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	12
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	18
Informatika. Počítače	22
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	23
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	24
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	28
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	30
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	31
Právo.....	32
Statistika. Demografie. Sociologie.....	34
Účetnictví	35
Veřejné finance. Rozpočet	38
Zdravotnictví	38
Zemědělství	39
Životní prostředí	39
Životní úroveň	40
Ostatní	40
Zkrácené překlady odborných článků	42

Daně

Philipp Matheis, Stefan Groß

Best of both worlds? : Lösungsansätze zur Ausgestaltung und Umsetzung des Reverse-Charge-Verfahrens

Nejllepší z obou světů? : návrhy řešení na úpravu a realizaci mechanismu reverse-charge

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juli 2006, Jg. 55, Heft 7, S. 379-389

Príspevek vychází ze současného stavu diskuse k reformě daně z obratu a zabývá se otázkou, jaké kontrolní nástroje by mohly pomoci bránit daňovým únikům při navrhovaném použití mechanismu reverse-charge v případě zdanění meziobratů nad 5000 eur. Zabývá se též otázkou zjednodušení předpisů pro podniky dodávající daňové povinnosti. 1 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Diskussionsbeitrag [UR]

Graham Bannock

The cost of paying tax

Co stojí placení daní

The Financial regulator, June 2006, vol. 11, no. 1, p. 17-20

Zpráva o prvním oficiální studii o administrativních nákladech na daně ve Velké Británii. Tab. - Odkazy.

Jan Široký

Daňové aspekty podnikání v zemích EU: Itálie

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 13, s. 30

Velmi stručně o dani ze zisku firem, o daňových pobídkách (zrychlené odpisy), o dani z nemovitostí a o dani z přidané hodnoty (sazby, osoby podléhající dani). Rubrika: Daně, dávky, poplatky

Lubomír Janoušek

Daňový režim příjmů v případě nerezidentů ve stálých provozovnách a jejich zvláštní způsob zdanění

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 3, s. 24-30

V úvodu k samotnému pojmu rezident v obecném pojetí poplatníka - fyzické osoby. Dále k určení rezidenství podle mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění, následuje příklad zajištění daně poplatníka poskytujícího služby. V dalším textu k problematice "klasické" stálé provozovny, staveniště a provádění stavebně montážních projektů, k poskytování služeb podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů, k aplikaci režimu zdanění apod.

Simon Dresner, Paul Ekins

Economic instruments to improve UK home energy efficiency without negative social impacts

Ekonomické nástroje ke zlepšení energetické efektivity domácností v Británii bez negativních sociálních dopadů

Fiscal studies, 2006, Vol. 27, No. 1, p. 47-74

Výzkum se zaměřil na to, jak využít ekonomické nástroje ke snížení emisí oxidu uhelnatého z britských obydlí bez vyvolání negativních dopadů na nejchudší domácnosti. 4 tab., 1 graf. Vložený box. - Bibliogr.

Thomas Wachter

Erbschaft- und Schenkungsteuer in Österreich: Verfassungswidrigkeit der Grundstückbewertung?

Daň dědická a darovací v Rakousku: protiústavní ocenění pozemku?

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 29, S. 1524-1525

Daň dědická a darovací v Rakousku; k pochybnostem ve věci oceňování nemovitého majetku pro účely daně dědické trojnásobnou oceňovací jednotkou. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Danuše Nerudová, Robert Neruda

Evropská družstevní společnost z pohledu daně z příjmů

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 7, s. 18-24

K zákonu č. 307/2006 Sb., o evropské družstevní společnosti, kterým byl v České republice zaveden již třetí typ nadnárodní korporace. Článek přináší informace o základních principech regulace evropské družstevní

společnosti (Societas Cooperativa Europaea), o způsobech založení evropské družstevní společnosti z daňového pohledu, o sídle a přemístění sídla SCE a o některých dalších daňových souvislostech.

Michaela Šilhavá, Radek Buršík

Fiktivní vyměření daně : judikát

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 29, s. 34

Stručný komentář k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, které se týká aplikace institutu fiktivního vyměření daně.

Lenka Müllerová, Regina Štenglová

Finanční úřady versus exekutorské úřady - zpoplatnění přijetí žádosti o informaci pro účely exekučního řízení

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 6, s. 11-14

Ke zpoplatnění přijetí žádosti o informaci pro účely exekučního řízení, prováděného soudním exekutorem, které přinesla novela zákona o správních poplatcích (zákon č. 545/2005 Sb.). Autorky upozorňují na důsledky této změny a také na to, že zákon o správních poplatcích a exekuční řád obsahují ustanovení, která jsou zjevně v rozporu. V dalším textu k otázce, zda žádosti exekutorů o poskytnutí informací adresované finančním úřadům zpoplatňovat, či nikoli. V závěru autorky doporučují obě zákonné normy upravit tak, aby o jejich aplikaci nebylo pochyb.

Donata Riedel

Finanzminister lässt Steuerberatern mehr Freiraum

Ministr financí poskytne daňovým poradcům větší pole působnosti

Handelsblatt, 8.8.2006, Nr. 151, S. 4

Zákon o daňovém poradenství v Německu, snižování byrokracie a stimulace soutěže u svobodných povolání. Plánovaná liberalizace přinese daňovým poradcům nejen větší volnost, ale také větší konkurenci. Podle návrhu zákona si budou moci svobodněji volit právní formu a dočasně budou moci vystupovat i jako jednatelé (budou-li vykonavateli závěti), v případě předběžného hlášení o DPH však musejí počítat např. s konkurencí přezkoušených účetních. Za významné pozitivum zákona je považováno uvolnění v oblasti spolupráce (zatím byla možná kooperace jen s advokáty, v budoucnu by měla být možná i s lékaři či podnikovými poradci).

Donata Riedel

Fiskus will Auslandsgewinne besteuern

Fiskál chce zdanit zisky dosažené v zahraničí

Handelsblatt, 1.8.2006, Nr. 146, S. 5

Návrh německého daňového zákona pro rok 2007 předpokládá, že Němců už se nebude týkat úleva z titulu smluv o dvojím zdanění - a z podnikových zisků a zisků z nemovitostí docílených v zahraničí budou muset doma zaplatit resp. doplatit daně, pokud se tyto zisky v zahraničí nezdaňují nebo podléhají nižší sazbě než v Německu.

Ruth Berschens

Frankreich leidet ökonomisch und politisch unter hoher Vermögensteuer

Francie trpí daní z majetku ekonomicky i politicky

Handelsblatt, 21.8.2006, Nr. 160, S. 6

Ve Francii platí povinnost majetkové daně pro osoby zde žijící, které k 1.1.2006 vlastnily majetek nad (nezdanitelnou částku) 750 000 eur (týká se kont, cenných papírů i nemovitostí), a proto dobře situovaní občané stále častěji utíkají před fiskálem do Belgie. Počet plátců majetkové daně se zvýšil po roce 2005, kdy boom nemovitostí výrazně zhodnotil nemovitosti v Paříži a na francouzském pobřeží. Majetková daň začíná být problémem a důvodem k útěku i u středně velkých podnikatelů, kteří ji musejí platit z výnosu v případě prodeje podniku.

Axel Schrinner

Ifo: Gesetze gegen Umsatzsteuerbetrug wirken

Institut Ifo konstatuje: zákony proti podvodům s DPH fungují

Handelsblatt, 14.8.2006, Nr. 155, S. 4

Krátké zhodnocení efektu boje finančních úřadů s únikem příjmů v oblasti DPH; odhaduje se, že v roce 2006 bude podruhé zaznamenáno snížení výpadku příjmů z titulu DPH, kvóta výpadku se odhaduje na cca 10 procent (v letech 2002-2004, kdy byly výpadky nejvyšší, se pohybovaly okolo 11,5 procenta). Zákon k boji s krácením daní přinesl mj. povinnost zakladatelům nových firem (existencí) podávat v prvních dvou letech činnosti každý měsíc hlášení o DPH. Skeptický názor Ifo na příp. změnu systému, tj. na zavedení metody reverse-charge, která by údajně stejně nezajistila inkaso výpadku příjmů z titulu DPH. Graf.

John Creedy, Catherine Sleeman

Indirect taxation and progressivity: revenue and welfare changes

Nepřímé zdanění a progresivita: změny příjmů a prosperity

FinanzArchiv, March 2006, Vol. 62, No. 1, p. 50-67

Autoři se zabývají otázkou progresivity nepřímých daní a jejich dopady na výdaje domácností a jejich celkovou životní úroveň. Modelová analýza (Musgrave-Thin) je doplněna o empirická data zobrazující zkoumaný problém na příkladu systému nepřímých daní na Novém Zélandu. 4 tab., 4 grafy, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Donata Riedel

Industrie fürchtet Steuern auf Substanz

Průmysl se obává zdanění podstaty

Handelsblatt, 31.7.2008, Nr. 145, S. 3

Zdanění úroků, které plánuje německý ministr financí v rámci připravované reformy podnikových daní, vyvolává velké obavy z insolvence především v sektorech závislých na konjunktuře - korporeční a živnostenská daň by se totiž v budoucnu měla týkat nejen úroků, ale i nájmu, leasingových splátek či licenčních poplatků (tedy i části nákladů podniku). Reforma by měla od roku 2008 snížit daňové zatížení kapitálových společností z dnešních 39 na 30 procent: podniky, které dosahují zisku, by z reformy profitovaly, kdežto podniky, které jsou financovány hlavně z úvěrů, by musely platit daně z nájmu či úroků i v případě ztráty. Snaha ministra financí ztížit transfer zisku do daňově atraktivních zemí. Tab. Pozitivnímu dopadu reformy podnikových daní na úvěrové instituce se v tomto čísle HB věnuje příspěvek na s. 21. Č. 146 HB, s. 4 přináší argumentaci ministra financí, která vyvrací neoprávněné obavy podniků z jeho modelu zdanění úroků. K tématu také WW, 2006, Nr. 28, S. 22-27.

Jaroslav Dombrowski

K problematice odchylně vyměřených daní

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 6, s. 8-10

K problematice odchýlení daně vyměřené správcem daně od daně uvedené daňovým subjektem v daňovém přiznání, zejména pak k zákonnému právu poplatníka žádat o sdělení důvodů, které vedly správce daně k tomuto postupu. Odkazy na judikaturu.

Donata Riedel

Koalition peilt höhere Grundsteuer an

Koalice se zaměřuje na vyšší pozemkovou daň

Handelsblatt, 2.8.2006, Nr. 147, S. 4

Reforma podnikových daní v Německu, hledání kompromisu v otázce financování a kompenzace plánovaných úlev pro podniky ve výši cca 30 miliard eur z veřejných rozpočtů, v grafu jednotlivé položky snížených daní a uvažované kompenzační daňové úpravy (např. daň z bohatství, zdanění úroků 50procentní sazbou atd.). Graf. K tématu dále příspěvky na s. 28-29.

Vlastimil Roun

Komentář k novele zákona o daních z příjmů, jež zavádí institut závazného posouzení způsobu tvorby cen mezi spojenými osobami. (2. část - dokonč.)

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 46-51

K § 38nc novely zákona o daních z příjmů, kterou schválila Poslanecká sněmovna ČR na podzim roku 2005. V této části o problematice předacích (převodních) cen ve finančním účetnictví a o jejich duálním pojetí. 3 tab. - 7 lit.

Olegs Sejans

The Latvian experiences with the collection of information and the development of the integrated database

Lotyšské zkušenosti se sběrem informací a rozvoj integrované databáze

Tax tribune, 2005, No. 2 (issue 21), p. 18-20

Jaké interní a externí informace jsou obsaženy v lotyšském datovém souboru. Podrobnosti o databázi daňové správy. 1 tab., 1 schéma.

Anna Schultzová

Modifikácia systému dane z pridanej hodnoty pri realizácii intrakomunitárnych obchodných vzťahov

Ekonomické rozhľady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 347-353

Autorka analyzuje možnosti zjednodušení současného systému DPH v členských zemích Evropské unie. V této souvislosti seznamuje s navrženým systémem Evropské komise (One - Stop Shop, tj. systémem jediného místa kontaktu - JMK). Popisuje principy systému JMK, registraci a podávání daňového přiznání při využití JMK, odpočet daně aj.). Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Prehľady, konzultácie

Klaus Friedrich

Das neue Energiesteuerrecht

Nové právo zdaňování energií

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 30, S. 1577-1584

K 1.8.2008 vstupuje v Německu v platnost nový zákon o zdaňování energií a novelizace zákona o dani z elektřiny. Představeny a vysvětleny jsou jednotlivé změny vyplývající z nového práva. Předmět daně, daňové sazby, zařízení s daňovou úlevou. Režim zdanění uhlí a koksu, topné a pohonné biomas. Schéma. - Odkazy. Rubrika: Steuerrecht [B]

Séverine Baranger, Carmine Rotondaro, Driss Tof

New developments regarding international tax cooperation affecting Monaco's tax system

Nový vývoj týkající se mezinárodní daňové spolupráce, která se dotýká daňového systému Monaka

European taxation, July 2006, Vol. 46, No. 7, p. 346-349

Stručná analýza posledního vývoje v oblasti daní v Monaku, zvláště protokolu ze 26. května 2003 k daňové smlouvě mezi Francií a Monakem z roku 1963, která ovlivnila monacký daňový systém, pokud jde o vztahy s Francií, Evropskou unií a dalšími zeměmi a organizacemi. Rubrika: What's going on in... : Monaco

Robert Fenge, Silke Uebelmesser, Martin Werding

On the optimal timing of implicit social security taxes over the life cycle

Optimální načasování implicitních příspěvků na sociální pojištění v průběhu životního cyklu

FinanzArchiv, March 2006, Vol. 62, No. 1, p. 68-107

V rámci diskusí o možnosti reformy systému průběžného financování sociálního zabezpečení autoři analyzují mezigenerační strukturu implicitních příjmových daní v průběžně placených penzijních systémech. Dokládají, že míra zdanění se v těchto systémech v průběhu životního cyklu snižuje. Modelovým způsobem zkoumají periodickou mzdovou elasticitu na straně nabídky pracovních sil s využitím mikrodat pro muže a vdané ženy v Německu. 6 tab., 4 grafy, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Robert Zbiral, Gaudenz Assenza

Perspektivy evropské daně

Mezinárodní politika, 2006, roč. 30, č. 7, s. 24-27

K problematice financování Evropské unie. Hlavní zdroje příjmů EU, nedostatky současného systému, možná cesta z krize - zavedení evropské daně, podoba a kritéria evropské daně, problematické aspekty zavedení daně. 1 tab.

Hana Foltýnová, Jan Brůha

Příspěvek k problematice optimálního zdanění

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 3, s. 366-381

Přehled současného světového poznání v oblasti aplikace teorie optimálního zdanění na environmentální regulaci a prezentace vybraných výsledků výzkumu z oblasti regulace osobní dopravy. Environmentální zdanění v dopravě (vymezení mikroekonomického modelu a simulace dopadů na české podmínky). Srovnání dvou nejvýznamnějších ekonomických nástrojů využívaných v dopravě - spotřební daně z paliv a kilometrického zpoplatnění - podle jejich dopadů na veřejné rozpočty a na životní prostředí. 7 grafů, 1 tab. - Angl. abstrakt - Lit.

Martin Solvinger

The risk management process in Sweden

Proces řízení rizika ve Švédsku

Tax tribune, 2005, No. 2 (issue 21), p. 28-31

Charakteristika přístupu k řízení rizika ve Švédsku v oblasti daní. Řízení rizika umožňuje daňové správě naplňovat její cíle tím, že dovolí managementu dělat lepší rozhodnutí. Co je tedy riziko a co je řízení rizika. Model řízení rizika. Demonstrace na schématech. Odhadování rizika na úrovni daňového plátce. Případová studie - International Share Funds (ISF). Fot., 3 schémata.

Daniel Schönwitz

Schlauer schenken

Darovat, ale chytře

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 31, S. 100-104

Daň dědická a darovací v Německu; k plánu vyššího zdanění nemovitostí. Porovnání aktuálního a předpokládaného zatížení od roku 2007, daňové třídy, nezdanitelné částky. Současná praxe snižování či obcházení daně dědické. 2 grafy, 2 tab.

Donata Riedel

Selbstblockade : Finanzämter

Sebeblokáda : finanční úřady

Handelsblatt, 8.8.2006, Nr. 151, S. 8

Neduhy finančních úřadů v Německu z pohledu Spolkového účetního dvora. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 11/2006.

Wolfgang Tausch, Jürgen Plenker

Steuerliche Änderungen durch das Haushaltsbegleitgesetz 2006, das Gesetz zum Abbau bürokratischer Hemmnisse und das Steueränderungsgesetz 2007

Daňové změny prováděcího rozpočtového zákona pro rok 2006, zákona na odstranění byrokratických překážek a zákona o daňových změnách v roce 2007

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 29, S. 1512-1522

Ke změnám v daňovém a sociálním právu v Německu na základě schválených zákonů. Změny v oblasti daně z příjmů (např. zrušení odpisu na domácí pracovnu, změny v paušálech za dojíždění, zvýšení maximální zdaňovací sazby u zvláště vysokých příjmů atd.). Změny v oblasti DPH (zvýšení sazby ze 16 na 19 %, odpočet DPH na vstupu - příklady, zvýšení celkové hodnoty na účtenkách a fakturách s nízkými částkami, na něž se nevztahuje uvádění povinných údajů vázaných na DPH). Změny v oblasti pojišťovací daně. Další změny daňového práva (zvýšení hranice obratu pro povinnost vést účetní knihy z 350 000 eur na 500 000 eur, zvýšení tzv. hornických prémie). Změny v sociálním pojištění (zvýšení paušálního sociálního odvodu z nízkopříjmových zaměstnání, snížení příspěvku na podporu v nezaměstnanosti o 2 % atd.). - Odkazy.

Axel Schrunner

Ein Taschengeld für Steinbrück

Kapesné pro německého ministra financí

Handelsblatt, 6.7.2006, Nr. 128, S. 3

Zdanění zdroje. Na základě evropské směrnice o zdanění úroků (platí od 1.7.2005) jsou banky povinny ohlašovat úrokové výnosy cizinců ze zemí EU příslušnému finančnímu úřadu. Předpis měl bránit daňovému úniku a zpřístupnit fiskálu dosud zatajované peníze. Zatím však německá státní pokladna z opatření nijak zvlášť neprofituje, což ukazuje tabulka plateb směřovaných do Německa z vybraných zemí. Rekapitulace možností volby daňového režimu, únikové cesty. Tab. - K tématu také HB, 17.8.2006, Nr. 158, S. 4.

Graziano Gallo

Tax avoidance : a ghost or a real threat?

Daňový únik : duch, nebo skutečná hrozba?

Tax tribune, 2005, No. 2 (issue 21), p. 4-6

Italský daňový odborník shrnul své zkušenosti z daňového auditu. Obecná definice daňového úniku. Právní ustanovení pro vypořádání se s daňovými úniky. Mezinárodní daňový únik. Studijní projekt o daňovém úniku "Large Taxpayer Treatment and Audit" (LTTA) v rámci skupiny zemí IOTA, jeho cíle, fáze a postup. Očekávané výsledky. Fot.

Thorsten Stetter, Christoph Spengel

Taxation of corporations in Canada : a comparison of tax burdens with the United States and selected member states of the European Union using the European tax analyzer. Part 1

Zdanění korporací v Kanadě : srovnání daňového zatížení se Spojenými státy a vybranými členskými státy Evropské unie s použitím evropského daňového analyzátoru. Část 1.

European taxation, July 2006, Vol. 46, No. 7, p. 307-316

Ve dvoudílném článku autor porovnává efektivní daňové břemeno společnosti v USA a Kanadě a ve 12 zemích EU. V této první části je přehled korporáčních daní v Kanadě, včetně rozlišení mezi federálními a provinciálními daněmi. 5 tab. - Odkazy. Rubrika: Articles [ET]

Hans van der Vlist

Towards risk-oriented tax collection

Zaměřeno na výběr rizikových daní

Tax tribune, 2005, No. 2 (issue 21), p. 35-36

Proč jsou nutné různé přístupy k různým daňovým poplatníkům. Popis dosavadního postupu u neplatičů v Nizozemsku. Pozornost při výběru daní se musí zaměřit na rizikovější oblasti. Fot.

G. F. Artamonov, L. G. Artamonova

Transportnyj nalog v g. Moskve: rasčet nalogovoj bazy i ocenka sobirajemosti

Dopravní daň v Moskvě: výpočet základu daně a hodnocení možností výběru

Finansy, 2006, no. 5, s. 40-45

Úloha dopravní daně v daňové soustavě, analýza růstu počtu dopravních prostředků v Moskvě v letech 2003-2005, určení daňového základu pro dopravní daň, možné změny ve struktuře základu daně od r. 2006, úvahy ohledně možností výběru této daně v Moskvě. Tab., diagr.

Andreas Sender, Erich A. Weillbach

Umsatzsteuerliche Behandlung von Pferdezucht und Teilnahme an Pferderennen bei Liebhaberei

Daň z obratu u chovu koní a účasti na dostizích provozovaných jako hobby

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Juli 2006, Jg. 55, Heft 7, S. 375-378

Příspěvek se zabývá zdaněním daní z obratu u činností posuzovaných z hlediska výnosů jako hobby. Na příkladu chovu koní a účasti na dostizích dokládá, že i když chybí úmysl podnikání za účelem zisku, může z hlediska daně z obratu nastat podnikatelská činnost opravňující k srážce DPH na vstupu. 1 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze

Jaroslav Kobík, Petr Taranda

Uplatňování nároku na náhradu škody způsobené v daňovém řízení a některé další zákonitosti

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 3, s. 2-8

Obecně k otázce právní jistoty účastníků řízení (zejména před správními orgány). Dále k základním východiskům právní úpravy náhrady škody způsobené orgány veřejné moci, k významu ústavnosti a zákonnosti v daňovém řízení, k významu a závaznosti vykonatelných nálezů Ústavního soudu jako určitých pramenů práva, k roli judikatury při sjednocování postupu soudů a správních orgánů apod. - 3 lit.

Martin Gerth

Verstecken zwecklos

Je zbytečné je ukrývat

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 29, S. 96-97

Definitivní srážková daň v Německu; plánovaná daň z kapitálových výnosů sice zjednoduší daňové přiznání, ale také zredukuje některé výnosy. Dopad daně na jednotlivé investice (úroky, dividendy, spekulativní zisky).

Jan Horešovský

Zamyšlení nad některými problémy žalob proti nezákonným daňovým kontrolám po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Afs 144/2004-110

Daňový expert, 2006, roč. 2, č. 3, s. 9-14

K průlomovému rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze kterého vyplývá, že daňová kontrola za určitých okolností může splňovat znaky nezákonného zásahu. Podrobněji k otázkám, kdy daňová kontrola jako zásah trvá, co jsou důsledky daňové kontroly a kdy trvají a kdy hrozí opakování daňové kontroly. Dále k obraně proti nezákonně ukončené daňové kontrole a k návrhu na předběžné opatření. V závěru o dalším možném vývoji po zveřejnění zmiňovaného rozhodnutí. K tématu viz i další přísp. na s. 14-16 téhož čísla čas. s názvem Zákonné možnosti pro opakování daňové kontroly.

Loizos Kountouris, Jana Charvátová

Zdanění v Evropské unii - Kypr

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 6, s. 3-7

Příspěvek poskytuje základní informace, které souvisejí s možností založit na Kypru společnost, a současně nabízí aktuální přehled kyperského daňového systému. Podrobněji o tom, proč na Kypru podnikat, a o podmínkách založení společnosti (schválení jména, zakládací listina a stanovy, požadavky na základní jmění apod.). Zdanění na Kypru v roce 2006 - zdanění fyzických osob, zdanění společností, zvláštní způsoby zdanění (např. duševní vlastnictví), zvláštní příspěvek na obranu, daň z kapitálových výnosů, daň z nemovitostí, dědická daň, DPH. Připojen přehled kyperských smluv o zamezení dvojího zdanění. Tab.

Ivona Ďurinová

Zdaňovanie príjmov spoločností v nových členských krajinách Európskej únie

Biatec, júl 2006, roč. 14, č. 7, s. 24-27

O systémech zdaňování příjmů společností v členských zemích EU. Klasický systém, systémy zmírňující dvojí zdanění, systémy bez dvojího zdanění. Daňové sazby, daňový základ, dodatečné zdanění. 1 schéma, 1 graf, 1 tab.

Radmila Kulková

Změny v úpravě daňového řízení provedené "v souvislosti" s novelou zákona o státní statistické službě

Daně a právo v praxi, 2006, roč. 11, č. 7, s. 34-42

K zákonu č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, a který přinesl - poměrně nečekaně - zásadnější novelizaci zákona o správě daní a poplatků. Autorka hned v úvodu upozorňuje, že tato významná novela byla projednána pouze jako pozměňovací návrh, podaný navíc jako "přílepek" k legislativnímu návrhu věcně zcela nesouvisejícímu. V dalším textu se pak podrobně věnuje jednotlivým změnám v daňovém řízení, které je možno rozdělit do tří oblastí - nová úprava sankcí za prodlení v daňovém řízení, nová právní úprava ručení a ochrana před nečinností správce daně.

Daňový TIP

č. 15-16/2006

Nejen káva a čaj by měly v průběhu letošního července zlevnit díky změně sazby DPH. Vyřazení majetku z obchodního majetku do osobního užívání u fyzických osob v účetních a daňových souvislostech. Majetek manželů při podnikání. Záznamní povinnost. Daňové posouzení stavebních úprav. Oprávněné zájmy zaměstnance a nárok na proplacení jízdních výdajů. Daňový pohled na pracujícího studenta.

č. 17/2006

Editační povinnost správce daně. Přejedání z „výdajových paušálů“ na uplatňování výdajů ve skutečné výši. Možnost odpočtu DPH u vozidla N1 při částečném využívání pro soukromé účely. Zaměstnanec pracující doma a stravenky. Povinnost zaměstnavatele hradit očkování zaměstnancům.

č. 18/2006

Cestovní náhrady v novém zákoníku práce; náhrada jízdních výdajů, místní hromadná doprava, poskytování cestovních náhrad při zahraničních pracovních cestách atd. Spolupracující osoby a změna trvalého pobytu. Ocenění nedokončené výroby.

Daňové a účetní poradenství

č. 29-30/2006

Společným majetkem manželů je i obchodní podíl. Pojištění musíte platit i za pronajaté zaměstnance. Jak danit příspěvky na dopravu. Daňové dopady při rozdělení odštěpením (Zač.).

č. 31-32/2006

Změna právní formy společnosti. Kdy je stanovena daňová povinnost. Odvolání [daňový výměr, daňové přiznání]. Daňové dopady při rozdělení odštěpením (Dokonč.).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 9/2006

Členské příspěvky odboráře – odpočet od základu daně z příjmů. Slevy na dani z příjmů FO a PO – přehled v roce 2006. Příjmy z pronájmu. Výdaje na dopravu a ubytování poskytované zaměstnavatelem. Společné zdanění manželů. Otázky z praxe k dani z příjmů. Odpočet DPH na vstupu u automobilů. Uplatnění odpočtu DPH při první registraci. Daň u dovozu a vývozu. Zrušení registrace plátce DPH a daňové přiznání.

Ekonomické vědy. Ekonomie

I. Osadčaja

Evolucija makroekonomičeskoj teoriji posle Kejnisa

Vývoj makroekonomické teorie po Keynesovi

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 5, s. 5-18

Autor analyzuje klíčové otázky makroekonomické teorie druhé poloviny 20. století a upozorňuje na návaznost současného stavu teorie na práce J. M. Keynesa. Zdůrazňuje rovněž hlavní úspěchy moderní makroekonomie. Teoretickému odkazu Keynesa jsou věnovány i další články v tomto čísle. Tab. - Odkazy.

Olaf Storbeck

Das Flüstern der Black Box - Ökonomen blicken ins Gehirn

Šepot černé schránky - ekonomové nahlíží do mozku

Handelsblatt, 26.6.2006, Nr. 120, S. 11

Neuroekonomie, nová vědní disciplína zaměřená na analýzu ekonomického rozhodování lidí.

Marius Brülhart, Pamina Koenig

New economic geography meets Comecon : regional wages and industry location in central Europe

Nová hospodářská geografie versus RVHP : regionální mzdová úroveň a rozmístění průmyslu ve střední Evropě

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 2, p. 245-267

Studie představuje analýzu interní hospodářské geografie pěti zemí střední a východní Evropy (České republiky, Maďarska, Polska, Slovenska a Slovinska). Na základě regionálních dat o mzdách a sektorové zaměstnanosti zkoumá prostorové rozložení vyšších mezd a průmyslu v těchto zemích. Vychází přitom z modelového přístupu (multi-country new economic geography model - NEG), podle kterého je ekonomický rozvoj závislý na bližším přístupu k velkým trhům. Tyto výsledky porovnává s volněji pojatou hypotézou, platnou v plánované ekonomice RVHP, týkající se koncentrace průmyslu a vysokých mezd v hlavních ekonomických regionech. 6 tab., 3 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Genevieve Azam

L'utopie de l'économie de la connaissance

Utopie ekonomiky znalostí

Problemes économiques, 2006, no 2901, p. 33-39

Výraz znalostní ekonomika vytlačil na začátku 21. století módní výraz z konce 90. let století minulého - "nová ekonomika". Vyspělé společnosti by měly nadále dosahovat nového stupně ekonomického rozvoje, v němž znalosti hrají zásadní úlohu. Tato myšlenka by mohla vést k předpokladu, že dosud hrály znalosti ve výrobě druhořadou roli. Autor si vytyčil úkol vysvětlit smysl a co vyplývá z tohoto nového statutu pro vědění a výzkum. Pro lepší pochopení rozebírá nejprve nedávný vývoj z hlediska autorských práv a duševního vlastnictví a podmínek přeměny znalostí v ekonomické bohatství. Opírá se o práce Karla Polanyiho, pokud se týká pojmu "kvasi-zboží", a ukazuje, že znalosti jsou ve skutečnosti "fiktivní" zboží a že současné snahy přisoudit jim instrumentální roli vytváří vážnou hrozbu pro ně samé. - Bibliogr.

Rolf Ackermann, Peter Gräf

Weltfremde Zwänge

Tlaky odtržené od reality

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 25, S. 32-34

Situace v ekonomických výzkumných institucích v Německu; přehled: zaměření výzkumu, rozpočet, počet zaměstnanců, současné vedení instituce, kontakt. Tab.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Norbert Häring

Baugeld ist teuer

Stavební úvěry jsou drahé

Handelsblatt, 21./22./23.7.2006, Nr. 139, S. 24

K cenám stavebních úvěrů v Německu, porovnání výnosnosti stavebních úvěrů pro banky v Německu a ve vybraných evropských státech. Tab. Rubrika: Finanzzeitung

Vladimír Piskáček

Chceme nový výběr : peníze z Evropské unie

Euro, 2006, č. 33-34, s. 46-47

Článek informuje o námitkách České spořitelny proti výsledku výběrového řízení na finančního manažera státu, který bude v příštích letech spravovat více než sto miliard korun plynoucích do ČR formou

evropských dotací. Česká spořitelna napadá i Ministerstvo financí, které údajně nejprve nesprávně stanovilo podmínky tendru, a pak je ještě špatně vyhodnotilo. Rubrika: Události : Bankovníctví

Alicia Garcia-Herrero, Sergio Gavilá, Daniel Santabárbara

China's banking reform: an assessment of its evolution and possible impact

Bankovní reforma v Číně: hodnocení jejího vývoje a možného dopadu

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 304-363

Studie popisuje a hodnotí postup reformy bankovního systému v Číně, případně zvažuje možné dopady dalších opatření na čínský systém financování. Seznamuje se strukturou a vývojem čínského bankovníctví a vysvětluje důvody jeho nízké výkonnosti. Shrnuje hlavní reformní kroky ve finančním sektoru, přičemž rozlišuje mezi restrukturalizací bank, finanční liberalizací a bankovním řízením a dohledem. Hodnotí dopad reformy na výkonnost bank a odvozuje závěry pro další postup finanční politiky. 4 tab., 14 grafů, 2 příl. Pozn. – Angl. res. - Lit.

Brad Setser

The Chinese conundrum: external financial strength, domestic financial weakness

Čínská záhada: vnější finanční síla, vnitřní finanční slabost

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 364-395

Příspěvek analyzuje potenciální rizika spojená s nedávným investičním boomem v čínském hospodářství a srovnává vývoj v Číně od roku 2001 s podobným vývojem asijských ekonomik v devadesátých letech. Upozorňuje přitom na shodné jevy a rozdíly mezi čínskou ekonomikou a ekonomikou asijských "tygrů", včetně předpokladů vzniku finanční krize. 3 tab., 4 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

prepared by Stephen Lumpkin

The financial policy landscape: a conceptual overview

Podoba finanční politiky: konceptuální přehled

Financial market trends, 2006, no. 90, p. 59-109

V článku se rozebírají různé aspekty formulování finanční politiky na horizontu měnící se podoby finančních služeb. Nové trendy a vývoj v odvětví finančních služeb společně s některými dřívějšími otázkami představují řadu výzev pro regulátory a dohlížitele. Některé otázky souvisejí s technologickým vývojem a pokrokem ve finančním inženýrství, některé se zvýšenou internacionalizací určitých kategorií finančních služeb, a jiné zase mají původ v demografickém vývoji. V zemích OECD lze pozorovat určité sblížení základních cílů finanční politiky (např. systémovou stabilitu, ochranu spotřebitele a investorů), ale v regulačních režimech ještě existují dost velké rozdíly. Diagr., vlož. boxy. Vysvětl. - Angl. a franc. res. - Odkazy.

Fiscal policies and financial markets

Fiskální politika a finanční trhy

Monthly bulletin [European Central Bank], February 2006, no. 2, p. 71-84

Spojení mezi veřejnými financemi a finančními trhy; úloha vládních dluhopisů na finančních trzích; tržní reakce a tržní disciplína; trendy trhu vládních dluhopisů v eurozóně a jejich vazba na fiskální vývoj; role nefiskálních faktorů v diferencích úrokové míry. 2 tab., 3 grafy, 2 boxy.

Helge Berger, Michael Ehrmann and Marcel Fratzscher

Forecasting European Central Bank monetary policy

Predikce měnové politiky Evropské centrální banky

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 13, p. 206

Příspěvek vychází z nové studie MMF, která se na příkladu Evropské centrální banky zabývá otázkou, nakolik geografické faktory ovlivňují přesnost předpovědí vývoje měnové politiky. Z analýzy nové databáze očekávání finančních analytiků ze 120 institucí 24 zemí v letech 1999-2005 vyplývá, že přesnost předpovědí ohledně rozhodnutí ECB se výrazně liší, a rozebírají se důvody tohoto jevu. Graf. - Odkaz.

Peter Backé, Thomas Reininger, Zoltan Walko

Hauptmerkmale der jüngsten Entwicklungen des Bankensektors in ausgewählten südosteuropäischen Ländern : eine länderübergreifende Perspektive

Hlavní znaky současného vývoje bankovního sektoru ve vybraných zemích jihovýchodní Evropy : nadnárodní pohled

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2006, Nr. 11, S. 72-92

Příspěvek nabízí aktuální srovnání vývoje bankovního sektoru ve čtyřech zemích JV Evropy usilujících o vstup do EU - v Bulharsku, Rumunsku, Chorvatsku a v Turecku. Kromě pozitivních rysů vývoje spojených s restrukturalizačním procesem upozorňuje i na rizikové faktory, zejména pokud jde o výrazný nárůst úvěrů soukromému sektoru a jeho možné negativní dopady na finanční stabilitu těchto zemí. 8 tab. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Martin Čihák and Richard Podpiera

How many watchdogs do you need?

Kolik hlídačích psů potřebujete?

The Financial regulator, June 2006, vol. 11, no. 1, p. 42-48

V posledních 20 letech došlo k výraznému posunu směrem k integrovanému finančnímu dohledu. Autoři analyzují první zkušenosti s integrovanou regulací finančních služeb v různých zemích a upozorňují na vyšší konzistentnost a kvalitu dohledu těchto úřadů. Diagram. - Odkazy.

David Llewellyn

Is a new European banking landscape emerging?

Vzniká nová podoba evropského bankovníctví?

The Financial regulator, June 2006, vol. 11, no. 1, p. 21-28

Dva rozdílné bankovní modely v Evropě - anglosaský versus kontinentální; rozbor rozdílů mezi oběma systémy; otázka konvergence evropského bankovníctví, jejího rozsahu a limitů. Tab., vlož. boxy. - Odkazy.

Petr Kasík, Vlastimil Pihera

Jak určit výkupní cenu

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 30, s. 34-35

Diskusní příspěvek k problematice určení "výkupní" ceny při povinných nabídkách převzetí. Autoři nejprve obecně pojednávají o ochraně před znehodnocujícím převzetím, o nástroji zachování rovnosti a dále o rozporu současné české úpravy se 13. směrnicí a o konstrukci přiměřené ceny. Zamýšlejí se nad otázkou, zda je stávající řešení racionální a zda je třeba změnit současný způsob stanovení ceny za akcie minoritních akcionářů. V závěru uvádějí možné alternativy.

Helmut Hauschild, Oliver Stock

Der Markt für Glücksspiele beschäftigt die EU-Kommission

Trh sázek a loterií zaměstnává Evropskou komisi

Handelsblatt, 24.7.2006, Nr. 140, S. 5

Mnohé země EU regulují vstup cizích provozovatelů her a sázek na vlastní trh, což ale odporuje zásadě práva zakládat afiliace. Ke studii Švýcarského ústavu srovnávacího práva v Lausanne. Diagram. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 11/2006.

Zlatica Ivaničová, Michaela Chocholatá

Monetární politika a vývoj kurzu v Slovenskej republike v období 1999-2005

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 5, s. 490-506

Zhodnocení vývoje kurzu slovenské koruny, analýza vývoje hodnoty slovenské měny (teoretické přístupy k analýze stacionarity časových řad, Dickeyho-Fullerův test, Phillipsův-Perronův test). 3 grafy, 1 tab. - Angl. abstrakt - 19 lit.

Josef Arlt ... [et al.]

Monetární přístup k inflaci - střednědobý strukturální model v otevřené ekonomice : příklad České republiky v letech 1996-2004

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 3, s. 326-338

Cílem článku je analyzovat vztah mezi vývojem měnového agregátu M2 a pohybem cenové hladiny v malé otevřené tranzitivní ekonomice. Monetární přístup k inflaci v malé otevřené ekonomice (důraz je kladen na výklad dynamiky důchodové rychlosti peněz a na její ekonomické zdůvodnění v podmínkách otevřené ekonomiky). Střednědobý monetární model inflace v malé otevřené ekonomice, ekonometrická verifikace modelu a statistické a ekonomické vyhodnocení dosažených výsledků. 2 tab., 1 obr., vzorce. - Angl. abstrakt - Lit.

Martina Kláseková

NBS: jednotná mena ľudom zdvihne príjmy : euro v domácnostiach

Trend, 2006, č. 31, s. 19

Výhled dopadu eura v SR na domácnosti, platy a úroky deset let po jeho zavedení. Graf.

A. V. Suvorov

Nekotoryje osobnosti formirovanija jevropejskogo rynka bankovskich uslug

Některé zvláštnosti utváření evropského trhu bankovních služeb

Informacionnyj bjulleten' [Meždunarodnyj bank ekonomičeskogo sotrudničestva], 28 aprělja 2006, no. 4, s. 19-25

Zvláštnosti rozvoje trhu bankovních služeb zemí střední a východní Evropy, procesy pronikání zahraničních bank na trhy postsocialistických zemí, strategie rozvoje mezinárodních bank, úloha přímých zahraničních investic, zahraniční banky a regulace ze strany státu. - Odkaz. - Převzato z čas. Den'gi i kredit, č. 3, 2006.

Vlastimil Pihera, Alena Šebestová

Nová úprava kolektivního investování

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 14, s. 499-505

K nejdůležitějším změnám v novele zákona o kolektivním investování (zákon č. 224/2006 Sb.). Jedná se např. o novou koncepci regulace působení nelicencovaných struktur kolektivního investování, o otevření nemovitostních fondů retailové investiční veřejnosti a o možnost neveřejných (a mnohdy i nekolektivních) investičních struktur využívat výhod regulatorního rámce pro kolektivní investování.

Je. G. Novoselova

Oценка потребности real'nogo sektora ekonomiki Rossii v bankovskich produktach

Hodnocení potřeby bankovních produktů ze strany reálného sektoru ruské ekonomiky

EKO, 2006, no. 5, s. 40-55

Inovace bankovní činnosti je důležitým faktorem rozvoje vzájemné součinnosti ruských bank a podniků reálného sektoru ruské ekonomiky. Na základě analýzy trhu bankovních služeb byla zjištěna neuspokojená poptávka po bankovních produktech, a to z teritoriálního a odvětvového hlediska. Značný potenciál trhu bankovních služeb je spojen s růstem drobného podnikání. Mezi hlavní úkoly úvěrových organizací patří rozvíjení řady bankovních produktů, způsobů jejich nabízení spotřebiteli a snižování nákladů pro spotřebitele. Vysvětl. - Odkazy.

Jean-Pierre Berdot et Jacques Léonard

Performance des valeurs moyennes, dynamique boursiere et cycle économique

Výkonnost cenných papírů střední hodnoty, burzovní dynamika a hospodářský cyklus

Problemes économiques, 2006, no 2902, p. 36-40

Cenné papíry střední hodnoty představují polovinu kotovaných společností, ale v celkové kapitalizaci Euronextu mají jen 5% váhu. Investoři je považují za stabilnější a méně nadhodnocené. Při studiu chování trhů s cennými papíry průměrné hodnoty ve třech velkých evropských finančních místech (Paříž, Frankfurt, Milán) vzhledem k trhům s papíry vysokých hodnot na jedné straně a k hospodářskému cyklu na straně druhé potvrzují autoři "obrannou" povahu "průměrných" cenných papírů. Tato charakteristika vyplývá ze značné nezávislosti procesu valorizace těchto papírů na valorizaci cenných papírů se silnou kapitalizací, stejně jako na změnách obecného hospodářského cyklu. Graf, 9 tab. Vysvětl. - Odkazy.

Marián Tkáč

Počiatky slovenského bankovníctva

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 267-277

Autor se zabývá vývojem bankovníctví na Slovensku do roku 1918. Vychází od peněžních ústavů s německým (rakouským) a maďarským kapitálem a s maďarštinou jako úředním jazykem přes lidové peněžní ústavy až po slovenské banky (v etnickém smyslu). Ke konci Rakouska-Uherska působilo na Slovensku 33 bank a 124 lidových peněžních institucí se slovenskou správou. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Jan Frait, Luboš Komárek

Půlstoletí vývoje světových peněz

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 3, s. 307-325

Role zlata v měnověpolitickém systému po druhé světové válce, historické trendy ve vývoji peněz (měnových agregátů), vývoj míry inflace a úrokových sazeb, vztah mezi penězi a reálným hospodářským vývojem (problematika neutrality a superneutrality peněz). 1 tab., 10 obr., příl. - Angl. abstrakt - Lit.

Frank M. Drost

Regierung stützt Sparkassen

Vláda podpirá spořitelny

Handelsblatt, 24.7.2006, Nr. 140, S. 24

K problematice ochrany a zachování názvu spořitelna - Sparkasse - v Německu (podle § 40 zákona o úvěrování smí název spořitelna používat pouze veřejnoprávní instituce), diskutované podmínky, resp. povinnosti při zachování názvu u privatizovaných spořitelen.

Daniel Tarullo

A simple escape route from the gridlock of Basel II

Jednoduchá úniková cesta z pasti Basilejské dohody II

Financial Times, 4.8.2006, no. 36143, p. 9

K problému, který pro americké bankovní regulátory představuje plnění pravidel Basilejské dohody II z r. 2004; návrh čtyř velkých bank na jednoduché řešení.

Frank M. Drost

Staat zahlt nicht für die BaFin

Náklady spojené s činností německého finančního dohledu stát nehradí

Handelsblatt, 26.7.2006, Nr. 142, S. 21

Úvěrový sektor v Německu trpí značnými náklady způsobenými rostoucí byrokracií v oblasti finančního dohledu (BaFin), resp. v důsledku plnění tzv. cizorodých úkolů - informace o kontech a boj s praním špinavých peněz. Požadavek financovat tyto úkoly z daní stát odmítá, i když např. od roku 2005 jsou banky povinny navíc umožňovat přístup k osobním údajům klientů i finančním a sociálním úřadům, což předpokládá vytváření a údržbu speciálních databází. V grafech vývoj počtu zaměstnanců BaFin a příjmy a výdaje BaFin od roku 2003. 2 grafy. Rubrika: Finanzzeitung

Stacking the deck : gambling in Europe

Nepoctivá hra : sázení v Evropě

The Economist, August 19th 2006, vol. 380, no. 8491, p. 50

V řadě evropských zemí mohou lidé sázet na výsledky sportovních zápasů jen prostřednictvím státních sázkových monopolů. Evropské právo pro tuto oblast však je zmatené a rozporuplné. Evropská komise se pokouší o konzistentní politiku, ale nedaří se jí skloubit požadavek otevřeného trhu a snahu nezajít v podporování sázení příliš daleko. V článku jsou uvedeny příklady regulace sázek v Německu, Itálii a Británii.

Michael Boss, Gerald Krenn, Claus Puhr, Martin Summer

Der Systemic Risk Monitor: ein Modell zur systemischen Risikoanalyse und zur Durchführung von Stresstests für Bankensysteme

Monitorování systémových rizik: model systémové analýzy rizik a provádění zátěžových testů pro bankovní systémy

Finanzmarktstabilitätsbericht, Juni 2006, Nr. 11, S. 92-106

Příspěvek představuje model sloužící k analyzování dat shromážděných v rámci bankovního dohledu a z evidence velkých úvěrů, kterou provádí Rakouská národní banka. Systemic Risk Monitor (SRM) umožňuje integrovanou kvantitativní analýzu a vyhodnocení systémových rizik v rakouském bankovním sektoru. 4 tab., 3 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Schwerpunktthemen

Marianne Palva

Towards the Single Euro Payments Area

Směrem k zavedení Jednotné oblasti pro platby v eurech

Bank of Finland - Bulletin, 2006, no. 2, p. 34-39

Jedním z předpokladů pro dosažení cílů Lisabonské strategie je vytvoření Jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA). V článku se popisují dosavadní kroky ke vzniku SEPA a zmiňuje se finský národní plán pro přechod na nový systém. - Odkazy.

Emília Zimková, Viktória Vargová

Trendy v inštitucionálnom usporiadaní finančnej regulácie a dohľadu v Európskej únii

Biatec, máj 2006, roč. 14, č. 5, s. 18-21

Modely inštitucionálního uspořádání finanční regulace a dohledu nad finančním trhem. Faktory podporující integraci finanční regulace a dohledu. Inštitucionální uspořádání finanční regulace a dohledu v Evropské unii a na nadnárodní úrovni. 2 tab. - 11 lit.

odbor bankových obchodov Národnej banky Slovenska

Vývoj na domácich finančných trhoch v roku 2005. [Zač.]

Biatec, máj 2006, roč. 14, č. 5, s. 10-14

Vývoj na domácím peněžním trhu (mezibankovní peněžní trh v SR a jeho cenové indikátory, mezibankovní obchody na peněžním trhu, NBS a její pozice na domácím peněžním trhu, trh krátkodobých státních cenných papírů). Situace na domácím kapitálovém trhu (primární trh státních dluhopisů, výnosy cenotvorných státních dluhopisů, sekundární trh s cennými papíry na BCPB). 10 grafů.

odbor bankových obchodov Národnej banky Slovenska

Vývoj na domácich finančných trhoch v roku 2005. [Dokonč.]

Biatec, jún 2006, roč. 14, č. 6, s. 16-21

Situace na domácím kapitálovém trhu (sekundární trh s dluhopisy a s akciemi, kolektivní investování, Centrální depozitář cenných papírů). Vývoj na domácím devizovém trhu. 6 grafů, 5 tab.

Ján Beka

Vývoj úverov domácnostiam a úrokové sadzby z nových úverov domácnostiam

Biatec, júl 2006, roč. 14, č. 7, s. 12-18

Výrazný růst objemu poskytnutých úvěrů v SR, zadluženost domácností, údaje o poskytnutých úvěrech v jednotlivých krajích v roce 2005, vývoj úrokových sazeb apod. 21 grafů.

Jan Hájek

Vznik burzy pro zboží a cenné papíry v Praze

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 2, s. 21-32

Ke vzniku Bursy pro obchod se zbožím a cennými papíry v Praze v roce 1871 a k jejímu fungování v průběhu dalších let. 3 grafy, 2 tab. - Angl. abstrakt

Anne Grüttner, Alexander Busch

Wucherkredit für das Bügeleisen

Lichvářský úvěr na žehličku

Handelsblatt, 11.7.2006, Nr. 131, S. 25

Z praxe poskytování spotřebitelských úvěrů v Brazílii a Argentině. Úroky a bankovní poplatky. Diagr. Rubrika: Finanzzeitung

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Mikuláš Cár

Ceny energií ako dôležitý faktor vývoja inflácie

Biatic, jún 2006, roč. 14, č. 6, s. 7-13

Spotřeba a ceny energií na Slovensku a v EU. Vývoj cen zemního plynu a elektřiny ve vybraných nových členských zemích EU. Vliv vývoje cen energií na spotřebitelské ceny a ceny výrobců v SR. 8 grafů, 2 tab. K tématu viz přísp. Vývoj cien energií vo vybraných krajinách V4, uveř. v čas. Biatic č. 7/2006, s. 19-21 - 8 lit.

by Sean Ennis ; synthesis by the Secretariat

Competition and regulation in the water sector

Soutěž a regulace ve vodním hospodářství

OECD journal of competition law and policy, 2006, vol. 8, no. 1, p. 55-127

Podrobná analýza zavádění soutěže do vodního hospodářství v zemích OECD, otázka jeho regulace, příp. privatizace. Nové modely financování, přenášení zátěže na spotřebitele. Alternativní způsoby řízení vodních zdrojů. Definice trhu, tvorba cen. Tab., vlož. boxy. - Bibliogr.

Desmond Lachman

The disturbing deterioration of developed economies

Znepokojivé zhoršení vyspělých ekonomik

Financial Times, 3.8.2006, no. 36142, p. 11

Hlavním důvodem přibližování rozvíjejících se ekonomik k vyspělým zemím je to, že u některých průmyslových zemí se rychle zhoršují ekonomické fundamenty. Patří sem především Řecko, Itálie a Portugalsko, které mají veřejné finance v takovém stavu, že některé rozvojové země proti nim vypadají jako vzory fiskální střídmosti. Mezi zeměmi, které se rychle přibližují k vyspělým, je uvedena Brazílie, Čína a Indie a v menší míře to platí i o České republice.

R. Medvedev

Ekonomika stran Sodružestva: na raznych skorostjach po raznym dorogam

Ekonomika zemí Společenství: různou rychlostí po různých cestách

EKO, 2006, no. 6, s. 55-75

Dynamika ukazatelů hospodářského vývoje bývalých svazových republik po rozpadu SSSR, úspěšnost jednotlivých modelů rozvoje, srovnání hospodářských programů. 6 tab. Vysvětl. - Odkazy.

A fair but fading wind : the euro area's economies

Příznivý, ale slábnoucí vítr : ekonomiky eurozóny

The Economist, August 19th 2006, vol. 380, no. 8491, p. 12

Růst HDP v eurozóně dosáhl ve 2. čtvrtletí 2006 nejvyšší hodnoty za šest let a eurozóna tak poprvé předstihla USA, Británii a Japonsko. V článku se však uvádějí některé důvody, proč se dá brzy očekávat zpomalení. Diagr. Rubrika: Leaders

Elmar Wein, Mitarbeiter und Mitarbeiterinnen

Gastgewerbe im Jahr 2003

Pohostinství v roce 2003

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 6, S. 587-595

Príspevek predstavuje nové výsledky pravidelně prováděných ročních namátkových šetření o ubytovacích a hostinských živnostech v Německu v roce 2003. Do oboru spadají služby pohostinství, jídelen a dodavatelů hotových jídel (catering); v Německu v tomto oboru v roce 2003 působilo 169 900 podniků s celkovým obratem cca 44 mld. eur a zaměstnávajících 1,166 mil. osob. 4 tab., 7 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Gastgewerbe

János Kornai

The great transformation of Central Eastern Europe : success and disappointment

Velká transformace střední a východní Evropy : úspěch a zklamání

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 2, p. 207-244

Studie se zaměřuje na osm zemí střední a východní Evropy, které se v roce 2004 staly členy EU, a zkoumá změny v tomto regionu v průběhu procesu transformace. Nejprve se zaměřuje na historickou analýzu průběhu hospodářských a společenských změn. Dále sleduje tyto změny z hlediska běžného každodenního života řadových občanů. Ukazuje, že zatímco první přístup hovoří o výjimečném úspěchu, druhé hledisko přináší odlišný výsledek. 17 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Ivan Okáli

Hlavné trendy vývoja hospodárstva Slovenska v roku 2005 a odhad jeho hospodárskeho rastu v roku 2006

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 5, s. 411-425

Celkový pohled na hospodářský vývoj v roce 2005, regionální vývoj, očekávaný hospodářský růst v roce 2006 (vliv vnější poptávky, působení domácí poptávky, prognóza výkonnosti hospodářství). Doplněno četnými číselnými údaji. 6 tab., 4 grafy. - Angl. abstrakt - 8 lit.

Vladimír Horálek

K novému zákonu o veřejných zakázkách a koncesnímu zákonu. (2.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2006, roč. 14, č. 13, s. 31-34

K právní úpravě zadávání veřejných zakázek a ke koncesnímu zákonu. Tato část příspěvku je věnována problematice koncesního řízení (důležité hodnoty zjišťované před zahájením řízení, výběr koncesionáře apod.), náležitostem koncesní smlouvy, dohledu nad dodržováním koncesního zákona, rozpočtovému doзору Ministerstva financí apod. Rubrika: Právo

A. N. Tolstikov

Komu platit' za reformirovannyj železnodorožnyj transport

Kdo zaplatí za reformu železniční dopravy

EKO, 2006, no. 5, s. 25-39

V článku se podrobně hodnotí výsledky strukturální reformy železniční dopravy v Rusku a předkládá se představa o nové podobě železničních tarifů. Tab.

Jürgen Janger

Nationale Lissabon-Reformprogramme: Ideen für die österreichische Wirtschaftspolitik

Národní program reformem podle Lisabonské strategie: návrhy pro rakouskou hospodářskou politiku

Geldpolitik & Wirtschaft, 2006, Nr. 2, S. 49-71

Studie se zaměřuje na národní reformní program Rakouska v rámci Lisabonské strategie EU. Nejprve představuje některé návrhy na utváření formy a obsahu hospodářské politiky podle reformních programů dalších členských zemí Evropské unie a zvažuje jejich vhodnost pro Rakousko. Dále celkově zvažuje tuto reformní strategii z hlediska podpory hospodářského růstu a z hlediska její efektivity. 2 tab., 2 grafy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Analysen

Gerhard Fenz, Martin Schneider

Nimmt der Einfluss Deutschlands auf Österreich ab? Synchronisation und Übertragung von Konjunkturschocks

Snižuje se vliv Německa na Rakousko? Synchronizace a přenos konjunkturálních šoků

Geldpolitik & Wirtschaft, 2006, Nr. 2, S. 25-48

Studie analyzuje souvislosti mezi konjunkturálními výkyvy v Německu a v Rakousku a transmissi německých šoků na Rakousko. Dokládá přetrvávající propojení obou ekonomik, přes silnější orientaci Rakouska na východní Evropu v posledních letech. 8 tab., 5 grafů, 3 vlož. boxy. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Analysen

Stephen Roach

Not much fizz left in the global economy

Globální ekonomice už nezbývá moc ducha

Financial Times, 14.8.2006, no. 36151, p. 11

Zdá se, že konjunktura světové ekonomiky končí. Zpomaluje hlavní motor světového růstu, USA, a svět pravděpodobně přijde o významnou podporu ze strany amerického spotřebitele. Podle autora jej nikdo nedokáže nahradit, ani Evropa, ani velké asijské ekonomiky, a jsou uvedeny argumenty ve prospěch tohoto tvrzení. K tématu viz i článek na téže straně pod názvem ... and Europe will not be able to give it life.

Oil's dark secret : national oil companies

Temné tajemství ropy : národní ropné společnosti

The Economist, August 12th 2006, vol. 380, no. 8490, p. 58-60

V článku se konstatuje, že většina světových rezerv ropy je v rukách společností, které jsou zcela nebo zčásti ve vlastnictví státu a z nichž mnohé jsou řízeny špatně. Nedostatky ve vedení těchto firem (přezaměstnanost, nízké investice, politické zásahy, korupce) jsou dokumentovány na příkladu venezuelské firmy Petróleos de Venezuela (PDVSA) a dalších. K problematice viz i článek na s. 11 pod názvem Really Big Oil: national oil companies. Diagr. Rubrika: Special report [Ec]

Václav Klaus, Dušan Tříška

Polemika se Svetožarem Pejovichem o transformační, tedy neklasické privatizaci

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 3, s. 291-306

Stanovisko ke kritickému článku (viz přesný odkaz pod čarou) významného amerického ekonomu Svetožara Pejovice o privatizaci ve střední a východní Evropě. Autoři reagují zejména na ty části Pejovichovy statě, které se týkají efektivnosti soukromého podniku, volby optimálního řazení transformačních kroků, dekomunizace společnosti a úkolů státu vs. reálné schopnosti je realizovat (a vycházejí přitom ze zkušeností Československa, později ČR). Zdůrazňují, že si Pejovichova přínosu pro rozvoj ekonomického myšlení velmi váží, ale s některými jeho závěry nemohou souhlasit - a dokazují, že si v mnohém občas protičeří. Příl. - Angl. abstrakt - Lit. - V příl. uveden nástin Pejovichovy profesní kariéry a velice stručný výběr z jeho díla.

Rado Ba'o, Martin Jaroš, František Múčka

Prijat' euro - alebo splnit' sľuby

Trend, 2006, č. 27, s. 22-27

Nová slovenská vláda řeší dilema, zda zavést euro v termínu plánovaném jejími předchůdci, nebo se spíš zaměřit na vizi solidární společnosti - tedy na snížení DPH, korekci principů rovné daně a zrušení poplatků u lékařů. Rezerva v rozpočtu veřejných financí. Povinné zavedení spotřební daně z elektřiny a plynu od roku 2007, poplatek pro každého spotřebitele elektřiny na tzv. jaderný účet. 5 grafů, 1 tab. Rubrika: Téma [T] : Nástup novejs vlády

Fatiha Talahite ... [et al.]

Que faire de la rente des pétrodollars?

Co dělat s "petrodolarovou rentou"?

Problemes économiques, 2006, no 2902, p. 1-31

Soubor příspěvků k otázce zisků z ropného průmyslu. Země exportující ropu (Střední východ a Afrika) jsou považovány ekonomy za "rentiérské státy". Pokus o vysvětlení pojmu "renta" a konceptu ekonomiky těchto zemí. Jak mohou vývozci ropy těžit z rostoucích cen - výrazný nárůst rozpočtových prostředků může

ovlivnit nejen rozvoj, ale je i výzvou pro makroekonomickou politiku zemí Středního východu a střední Asie, které si vzaly poučení z předcházejících ropných šoků. Kazachstán – hospodářský růst a politika v souvislosti s obrovskými zásobami ropy a zemního plynu. Co je to "holandský syndrom" a jaké je jeho nebezpečí. Přerozdělování ropné renty v Africe. Příklad Alžíru - je ropa štěstím, nebo kletbou? Recyklace petrodolarů - země vyvážející ropu mají dnes největší přebytky běžných účtů a je obtížné předvídat, jak a kde tento kapitál ovlivní světový trh. Grafy, tab., vlož. boxy. - Lit. Rubrika: Dossier : Pétrodollars

Cvetkov V. A.

Rossijskaja ekonomika v 2005 godu: polnaja neopredelennost' pri blagoprijatnoj kon`junktore
Ruská ekonomika v r. 2005: plno nejistoty při příznivé konjunktře

EKO, 2006, no. 5, s. 3-24

Na základě široké škály makroekonomických údajů dochází autor k závěru o vyčerpání rezervy efektivnosti u současného modelu ruského hospodářství. Předkládá nový pohled na podstatu domácí inflace a doporučení pro boj s tímto jevem. 2 grafy, 11 tab. Vysvětl. - Odkazy

Oliver Stock

"Schnipo-Falle" und Insellage - die Schweiz ist den Eidgenossen zu teuer

"Léčka ceny porce řízku" a ostrovní charakter - Švýcarům se zdá být doma draho

Handelsblatt, 7./8./9.7.2006, Nr. 129, S. 7

Tlak na srovnání cen ve Švýcarsku s ostatní Evropou; Švýcarsko je oddělené, což udržuje vysoké mzdy a ceny, ale nepodporuje efektivitu podniků a brání inovacím - a to omezuje růst. Mezi hlavními nutnými změnami figuruje potřeba liberalizace zahraničního obchodu či regulace jednotlivých sektorů.

Kristián Slovák

Smer lacnejší benzín

Trend, 2006, č. 29, s. 14-15

Problematika ceny benzínu a nafty v SR; k možným opatřením vlády snížit ceny PHM (úprava zákona o cenách, reálnost, resp. nereálnost snížení spotřební daně a snížení DPH z hlediska rozpočtu). Tab., graf.

V. Kudrov

Strany Central'noj i Vostočnoj Jevropy: opyt sistemnoj transformacii

Země střední a východní Evropy: zkušenosti se systémovou transformací

Voprosy ekonomiki, 2006, no. 5, s. 97-114

V článku se rozebírají teoretická východiska, hlavní etapy a mechanismy tržní transformace zemí střední a východní Evropy. Pozornost je zaměřena zejména na metody a strategii privatizace a také na cesty dosahování hospodářského růstu a zvyšování ekonomické efektivnosti, konkurenceschopnosti a životní úrovně. 10 tab. Vysvětl. - Angl. res. - Odkazy.

Ravi Balakrishnan, Vladimir Klyuev, and Evridiki Tsounta

Strong fundamentals and commodity boom help sustain Canada's vigorous performance

Silné základy a konjunktura komodit pomáhají udržet kanadskou prosperitu

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 13, p. 202-203

Rozbor hospodářské situace v Kanadě, která prosperovala v r. 2005 i počátkem roku 2006. Země těží ze svého skvělého makroekonomického rámce i z rozmachu vývozu ropy a plynu a z rostoucích investic. Pružný trh práce pomohl adaptaci ekonomiky na zhodnocování kanadského dolaru, které je za poslední čtvrtstoletí nejvyšší. Článek vychází ze studie MMF ke stavu kanadského hospodářství (Country Report). Graf, diagr. - Odkaz.

Erwin Wartenberg

Tourismus in Deutschland 2005: Ankünfte und Übernachtungen nehmen zu : Ergebnisse der Monatserhebung in Tourismus

Cestovní ruch v Německu 2005: příjezdy a přenocování přibývají : výsledky šetření měsíčních údajů v turistickém průmyslu

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 6, S. 596-605

Autor seznamuje s výsledky statistického šetření měsíčních dat o počtu příjezdů a přenocování hostů v rámci cestovního ruchu v Německu v roce 2005, přičemž zvlášť jsou uváděni zahraniční turisté. Ve sledovaném roce přenocovalo v Německu 120,6 mil. hostů, což představuje nárůst o 3,6 % oproti předchozímu roku a překonání dosavadního rekordu (116,4 mil. hostů). Výsledky šetření jsou dále popisovány v podrobnějším členění (cíl a délka cesty, klasické dovolené, obchodní cesty, teritoriální složení návštěvníků, vytížení ubytovacích kapacit podle jednotlivých zemí atd.). 7 tab., 9 grafů. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Tourismus

The uses of adversity

Jak využít nepřízeň osudu

The Economist, August 19th 2006, vol. 380, no. 8491, p. 60

Na příkladech z historie se dokazuje, že hospodářská recese nemusí být vždy jen zlem, protože uvolňuje kapitál a pracovní sílu z neziskových aktivit. V USA by recese mohla přinést zvrát ve schodku běžného účtu platební bilance, snížení inflace a také restrukturalizaci průmyslu. Rubrika: Economics focus [Ec]

Lenka Gregorová

Veřejná soutěž bez korupce

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 31, s. 34-36

Ke střetu odlišných zájmů veřejných a soukromých subjektů při zadávání veřejných zakázek a ke vzniku korupčních příležitostí. Situace v České republice, ztráty plynoucí z neprůhlednosti při zadávání veřejných zakázek v ČR (podle Transparency International). Právní úprava veřejných zakázek v ČR, poslední změny. Legislativa Evropské unie (reforma evropského práva veřejných zakázek, směrnice 2004/18/EC a 2004/17/EC). Soutěžní dialog. Doplněno údaji o zvýhodňování firem a o úplatcích při zadávání veřejných zakázek v rámci EU. 2 grafy.

Nouriel Roubini

The world must prepare for America's recession

Svět se musí připravit na recesi v USA

Financial Times, 10.8.2006, no. 36148, p. 9

Šance na to, že se americká ekonomika dostane do recese, se opět zvýšily. Ke stagnaci vedou tři nezastavitelné síly: zpomalení bytového trhu, vysoké ceny ropy a vyšší úrokové sazby. Americký spotřebitel, který je již tak zatížen velkým dluhem a klesajícími reálnými mzdami, bude silně postižen. Také okolní svět pocítí důsledky, např. pád dolaru vyvolá deflační tlaky v Evropě i Asii.

Informatika. Počítače

Getting personal : the PC's 25th birthday

Stále důvěrnější vztah : pětadvacáté narozeniny osobních počítačů

The Economist, July 29th 2006, vol. 380, no. 8488, p. 57-58

K 25. výročí vzniku osobních počítačů, analýza příčin jejich úspěchu. Viz i článek na s. 13 pod názvem The dream of the personal computer: the PC's 25th birthday.

Jean-François Perret

Les SSII: l'évolution d'une industrie : secteur informatique

Společnosti pro služby a informační inženýrství: vývoj jednoho průmyslového odvětví : sektor informatiky a výpočetní techniky

Problemes économiques, 2006, no 2898, p. 30-32

SSII (Les sociétés de services et d'ingénierie informatiques - Společnosti pro služby a informační inženýrství) představují sektor sahající od poradenství a engineeringu v informatice přes vydávání software až po informační správu (správu systémů, outsourcing). Ve Francii dnes tyto společnosti zaměstnávají okolo 300 000 odborníků a jejich obrat je řádově 30 mld. EUR. Během 30 let se struktura tohoto sektoru velmi změnila. Autor rozebírá jeho kořeny a vývoj a upozorňuje na francouzské charakteristické rysy. Francie se vyznamenala zejména tím, že její SSII ovládají více než 60 % vnitřního trhu, zatímco ve Velké Británii a Německu to není více než 40 %. V posledních letech se prosazují zahraniční firmy (např. americké v Evropě), počet filiálek velkých skupin ustupuje ve prospěch nezávislých společností. Graf růstu trhu informačních služeb v Evropě v letech 1968-2002 (v mld. EUR), firmy stojící u zrodu jednotlivých oborů sektoru ve Francii, tabulky nejlepších SSII s obratem v USD: TOP 20 v Evropě v r. 1988 a 2002, TOP 10 - svět v r. 1989, 1995 a 2002. 2 grafy, 6 tab.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Vladimír Solanič, Marcel Tirpák

Dlhodobé přínosy zavedení eura na Slovensku

Biatic, júl 2006, roč. 14, č. 7, s. 6-11

Z analýzy o vlivech zavedení eura na slovenské hospodářství, kterou publikovala NBS v březnu 2006. Tento příspěvek je věnován vlivu eura na zahraniční obchod, ekonomický růst a v konečném důsledku na růst životní úrovně. 4 grafy. - 18 lit.

Gabriela Smrčková

Jak je to s riziky předčasného přijetí eura? : k přibližování cenových hladin dochází v ČR pozvolna

Ekonom, 2006, roč. 50, č. 32, s. 56-57

Příspěvek navazuje na stať R. Vintrové Rizika předčasného přijetí eura (Ekonom č. 27/2006). Nominální konvergence v ČR, vývoj ve skupině slabších ekonomik eurozóny před a po zavedení eura (Řecko, Španělsko, Portugalsko aj.), problematika vnější nerovnováhy, inflace. Implikace pro ČR. 2 tab., 2 grafy.

Růžena Vintrová, Václav Žďárek

Konvergence České republiky a Slovenské republiky - současný stav a vybrané problémy

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 5, s. 468-489

V teoretickém úvodu se stať zaměřuje na objasnění pojmu nominální a reálná konvergence a na vzájemné souvislosti mezi nimi. V další části je analyzován proces reálné konvergence a nominální konvergence v ČR a SR ve srovnání s dalšími novými členy EU, a to především ze středoevropského regionu. Poslední část je věnována aktuálním a otevřeným otázkám, před kterými česká a slovenská ekonomika stojí (např. cesta k eurozóně). 5 tab., 3 obr. - Angl. abstrakt - 38 lit.

Bohumír Zlý

Některé faktory ovlivňující mechanismus fungování integrace a jeho efektivitu : na příkladu EU

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 2, s. 33-48

K pojetí mechanismu fungování integrace a k jednotlivým faktorům, které ovlivňují způsob fungování integračního mechanismu. Podrobněji o souvislostech s volbou typu institucionálního systému, dále např. o vlivu volby určité úrovně integrovanosti, vlivu přeměny subkontinentální integrace v kontinentální, míry shody či neshody národních zájmů, změn počtu účastníků integračního seskupení apod. na fungování a efektivitu integrace. 1 graf, 1 tab. - Angl. abstrakt - 15 lit.

Martin Šuster

Vplyv zavedenia eura na slovenské hospodárstvo

Biatec, jún 2006, roč. 14, č. 6, s. 2-6

V březnu 2006 publikoval odbor výzkumu NBS rozsáhlou analýzu o vlivech zavedení eura na slovenské hospodářství. Tento příspěvek shrnuje její obsah a v přehledné tabulce uvádí přínosy a náklady zavedení eura na Slovensku. 1 vlož. box.

Drahoš Šíbl, Beáta Šaková

Výzvy stojace pred Slovenskou republikou a Európskou úniou v súčasných podmienkach

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 259-266

Autoři se zabývají dvěma okruhy problémů: jednak novými výzvami, se kterými se musí Evropská unie v současné době vypořádat (rozšíření EU, institucionální změny, implementace Lisabonské strategie, finanční plán na období 2007-2013 aj.) a druhý okruh sledované problematiky se zaměřuje na výzvy, které ze členství v EU vyplývají pro Slovensko. 1 schéma. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Außenwirtschaftsgesetz : Bekanntmachung der Neufassung des Außenwirtschaftsgesetzes vom 26. Juni 2006

Zákon o vnějších hospodářských vztazích : oznámení o novele zákona z 26. června 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 30. Juni 2006, 2006, Nr. 30, S. 1386-1401

Znění novely zákona o vnějších hospodářských vztazích Německa (o obchodním styku se zahraničím v oblasti zboží, služeb, kapitálu, v oblasti platebního styku aj.), z 26. 6. 2006. Pozn.

John Whalley

China in the world trading system

Čína ve světovém obchodním systému

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 215-245

Příspěvek analyzuje čínskou obchodní politiku po přistoupení Číny do WTO v roce 2002. Sleduje, do jaké míry členství ve WTO pomáhá Číně řešit různé klíčové problémy obchodní politiky, včetně antidumpingu a obchodu s textilem a oděvy. Zabývá se též účastí Číny v regionálních obchodních ujednáních po jejím vstupu do WTO a možnostmi praktické realizace závazků vyplývajících z členství ve WTO v klíčových oblastech služeb (bankovníctví, pojišťovnictví, komunikace). Pozn. - Angl. res. - Lit.

Martin Feldstein

Europe has to face the threat of America's trade deficit

Evropa se musí postavit hrozbě amerického obchodního deficitu

Financial Times, 2.8.2006, no. 36141, p. 11

Autor upozorňuje na hrozbu, kterou schodek americké obchodní bilance představuje pro evropské ekonomiky. S poklesem amerických dovozů klesne vývoz z Evropy, což záporně ovlivní již tak slabý evropský růst. Otázkou je, jaká opatření by se měla přijmout, aby nedošlo k omezení poptávky ze strany evropských domácností a firem a aby pokles čistých evropských vývozů nevedl ke snížení celkových souhrnných výdajů a zaměstnanosti.

Adam Posen

Faddish export promotion is a heavy burden for any economy

Módní podpora vývozu je pro všechny ekonomiky velkou zátěží

Financial Times, 9.8.2006, no. 36147, p. 9

Autor nesouhlasí se současnou módní vlnou zdůrazňující vývozy a konkurenceschopnost. Ve všech vyspělých ekonomikách zaměření na vývozní konkurenceschopnost spíše narušuje životní úroveň a odvádí politiky od užitečného důrazu na produktivitu. Svá tvrzení dokazuje na příkladu Německa a podepírá závěry ze dvou studií (viz). - Odkazy. - Zkrácený překlad článku viz toto číslo Informací odborné knihovny MF.

Adam Lerrick

Good intentions at the expense of the poor

Dobré úmysly na úkor chudých

Financial Times, 2.8.2006, no. 36141, p. 11

Autor upozorňuje na skutečnost, že nevládní organizace mají příliš velkou moc nad přílivem peněz do rozvojových zemí. Libovůle samozvaných regulátorů z bohatých zemí by neměla znehodnocovat bohatství rozvojového světa.

Karel Hlaváček, Lenka Spáčilová

Historie, současnost a perspektivy Mezinárodního měnového fondu

Ekonomická revue, 2006, roč. 9, č. 2, s. 4-20

Důvody vzniku Mezinárodního měnového fondu. Členství v MMF, členské kvóty, čerpání prostředků z MMF, řízení činnosti MMF, cíle a současná činnost MMF. Kritika MMF (ekonomická kritika, kritika rozhodovacích procesů a jednání fondu). Reakce fondu na kritiku. Změna strategie MMF. 4 grafy, 2 vlož. boxy. - Angl. abstrakt - 12 lit.

In the twilight of Doha : world trade

Soumrak v Dauhá : světový obchod

The Economist, July 29th 2006, vol. 380, no. 8488, p. 65-66

Rozbor příčin krachu světových obchodních jednání v Dauhá. Viz i článek na s. 11 pod názvem The future of globalisation. Graf. Rubrika: Special report [Ec]

Jeffrey Frankel

On the yuan: the choice between adjustment under a fixed exchange rate and adjustment under a flexible rate

O jüanu: volba mezi režimem pevného směnného kurzu a režimem pružného kurzu

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 246-275

Autor upozorňuje na důvody, pro které již pro Čínu přestává být výhodné vázat jüan na americký dolar, a domnívá se, že již nastala doba, kdy by bylo možné zhodnocení jüanu. V tomto směru též hodnotí i prohlášení čínské vlády z 21. července 2005. 4 tab., 2 příl., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Lubomír Grůň

Podnik zahraničního obchodu TUZEX - charakteristická instituce v období socializace devizových vztahů

Právník, 2006, roč. 145, č. 7, s. 844-857

Ke zřízení samostatného podniku zahraničního obchodu TUZEX v roce 1957 a k jeho činnosti. Zamyšlení nad tím, zda byl TUZEX přínosem nebo problémem. Definitivní zánik systému prodeje zboží prostřednictvím PZO TUZEX po listopadu 1989.

Banque centrale européenne

La Russie: partenaire stratégique de la zone euro

Rusko: strategický partner eurozóny

Problemes économiques, 2006, no 2903, p. 35-41

EU a Rusko udržují těsné hospodářské vztahy. Eurozóna je pro Rusko hlavním obchodním partnerem - představuje 35 % jeho celkových obchodních výměn. Čtvrtina evropského dovozu ropy pochází z Ruska. Obě ekonomiky mají tedy zájem na vytváření solidního a stabilního makroekonomického prostředí příznivého pro vzájemné výměny. Na to se Rusko zaměřilo od finanční krize v r. 1998. (Rozbor hospodářských ukazatelů a růstu po r. 1998.) Vzájemné vazby mezi EU a Ruskem se také posílily v posledních letech: eurozóna se stala hlavním zdrojem přímých zahraničních investic v Rusku (37 % celku) a euro bylo vybráno jako „kotevní“ a rezervní měna, což snižuje volatilitu kurzu euro - rubl. 2 tab., 2 grafy. - Lit. Rubrika: Union européenne

Peter Knapik, Igor Kosír

Vplyv kultúrnych odlišností na rokovanie v medzinárodnom obchode

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 316-328

Autoři upozorňují na význam znalostí kulturních standardů a odlišností při volbě jednacích stylů při mezinárodních jednáních, při řešení problémů v dceřiných firmách v zahraničí mezi zaměstnanci a řídicími pracovníky, při přípravě reklamy, investování atd. Ukazuje dopady odlišností na obchod a marketing, vliv kulturních tabu a kulturních norem na úspěch vstupu firmy na nový trh aj. 1 schéma. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Sebastián Claro

Why does China protect its labour-intensive industries more?

Proč Čína víc chrání svůj průmysl s vyšším podílem práce?

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 2, p. 289-319

Autor zkoumá strategii, kterou Čína používá při ochraně státem vlastněných podniků s nízkou produktivitou práce před zahraniční konkurencí s vyspělou technologií. Ukazuje, že v čínském zpracovatelském průmyslu s nadbytkem pracovních sil slouží struktura obchodních a celních tarifů a dalších zvýhodnění k ochraně konkurenčně slabšího domácího trhu a ztěžuje cizím firmám přístup na čínský trh. Modelové zpracování vývoje struktury tarifů zahrnuje období 1994-1998. 6 tab., 4 grafy, vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Podnik a podnikání

Qiao Liu

Corporate governance in China: current practices, economic effects and institutional determinants

Podnikové řízení v Číně: aktuální praxe, ekonomické dopady a institucionální faktory

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 415-453

Článek přehledně shrnuje odbornou literaturu zaměřenou na řízení registrovaných firem v Číně. Sleduje jednak aktuální modely podnikového řízení, jednak jejich dopad na hospodářské výsledky a dále institucionální rámec, který předurčuje zvolenou metodu podnikového řízení v Číně. Ukazuje, že čínský model řízení podniku vychází z "administrativního" modelu řízení a je opačný než běžné tržně orientované modely řízení podniku v západní ekonomice. 5 tab., 2 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Jan Keuchel

Geplündert, verschoben, begraben

Vyplenit, odložit, pohřbít

Handelsblatt, 25.7.2006, Nr. 141, S. 10

K boomu "firemních hrobařů" v Německu, kteří majitele na zakázku zbaví krachující firmy (s.r.o). Postup hrobařů při likvidaci podniku - účelový prodej nastrčeným osobám chrání původního majitele před trestním stíháním kvůli podvodu či úmyslným průtahům okolo konkurzu a zabrání přístupu věřitelů. Příklady z praxe hrobařů; možnost zneužití britské limited. Rubrika: Report [HB]

Econ Balász Heidrich

On the differences between service and production cultures

Rozdíly mezi výrobními podniky a podniky služeb z hlediska firemní kultury

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 278-289

Studie představuje výsledky výzkumu zjišťujícího rozdíly ve firemní kultuře mezi podniky výrobními a podniky služeb. Výzkum zahrnoval 106 podniků v severomaďarském regionu. Nejprve charakterizuje přístup k managementu služeb, poukazuje na význam služeb v podnikání a uvádí též problémy spojené s analýzou tohoto typu podniků. Dále se věnuje otázkám úlohy vůdců, struktury a koordinace pracovního procesu, klimatu na pracovišti, ale i národního kulturního zázemí. 1 tab., 5 grafů. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Peter Montagnon and Roderick Munsters

One share, one vote is the way to a fairer market

Jedna akcie, jeden hlas je cestou ke spravedlivějšímu trhu

Financial Times, 14.8.2006, no. 36151, p. 11

Třetina velkých evropských společností omezuje hlasovací práva akcionářů. V článku jsou uvedeny argumenty ve prospěch přijetí návrhu na zavedení principu jedna akcie, jeden hlas. Tento návrh podporuje i komisař EU pro jednotný trh Charles McCreevy. Odkaz.

Ulrich Noack

Reform des deutschen Kapitalgesellschaftsrechts: das Gesetz zur Modernisierung des GmbH-Rechts und zur Bekämpfung von Missbräuchen

Reforma německého práva kapitálových společností: zákon k modernizaci práva s.r.o a k potírání nekalých praktik

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 27/28, S. 1475-1483

K referentskému návrhu zákona, který by znamenal "střední reformu" práva kapitálových společností. Úlevy při zakládání s.r.o. (snížení min. kmenového kapitálu). Povinnost společníka podat návrh na konkurzní řízení při ztrátě vedení s.r.o. Zjednodušené nakládání s podíly společnosti. Mezinárodní mobilita německých kapitálových společností (porovnání současné a budoucí právní úpravy). Rozšíření povinností ručení vedoucího manažera za platby atd. - Odkazy. Rubrika: Wirtschaftsrecht [B]

Erich Deutsch

Reorganizace jako nový fenomén práva a podnikání v návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 15, č. 6, s. 11-19

K návrhu zákona o úpadku a způsobech jeho řešení, zejména pak k zavedení tzv. reorganizace. Podrobněji o přípustnosti reorganizace, o návrhu na její povolení, o rozhodnutí o návrhu na povolení reorganizace, o pozici věřitelů při reorganizaci, o reorganizačním plánu apod.

prepared by John Thompson and Gert Wehinger

Risk capital in OECD countries: past experience, current situation and policies for promoting entrepreneurial finance

Rizikový kapitál v zemích OECD: zkušenosti z minula, současná situace a postupy podporující financování podniků

Financial market trends, 2006, no. 90, p. 111-151

Článek navazuje na sledování a analýzy strukturálních otázek týkajících se rizikového kapitálu, které prováděla OECD od poloviny 90. let. Rizikový kapitál, tj. finance pro rychle rostoucí malé a střední podniky, má podporovat podnikání a vznik nových podniků, což je považováno za zásadní faktor dosažení plné zaměstnanosti. V článku jsou popisovány zkušenosti USA, Evropy i dalších zemí. Tab., grafy, diagr., vlož. boxy. - Angl. a franc. res. - Bibliogr.

Jozefina Hvastová

Vliv inflace na finanční analýzu podniku

Moderní řízení, 2006, roč. 41, č. 7, s. 49-51

Finanční analýza podniku poskytuje zpětnou informaci o vývoji a dění v podniku, umožňuje posuzovat zdraví podniku, i odhalovat silné či slabé stránky, které mají význam pro budoucnost podniku. Určité zkreslení údajů účetní závěrky může způsobit inflace, která vyvolá iluzi zisku, což může být překážkou finanční analýzy a interpretace jejich výsledků. Příklad vlivu inflace na vybrané položky výsledovky, význam důkladné analýzy působení inflace na podnikovou činnost. 3 tab., 2 grafy.

Simone Wermelskirchen, Catrin Bialek

Wert der Marken steigt : USA beherrschen die Markenwelt

Roste cena firemních značek : USA vládnou světu značek

Handelsblatt, 28./29./30.7.2006, Nr. 144, S. 1, 16

Nejdražší německé a světové firemní značky (komentář k aktuálnímu žebříčku americké poradenské společnosti Interbrand, která hodnotu značky počítá jako současnou hodnotu budoucích zisků dosažených

pouze značkou). Odkaz na knihu "Hodnota značky", která představuje různé metodiky ocenění značky. 3 tab.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Katarína Sakálová, Elena Mojžišová

Aktiva životních pojištění

Ekonomické rozhledy, 2006, roč. 35, č. 3, s. 307-315

Příspěvek se zabývá problematikou investování životní pojišťovny do aktiv. Nejprve popisuje typy aktiv, do kterých může životní pojišťovna investovat. Dále uvádí základní faktory, které ovlivňují pojišťovnu při výběru aktiv. Závěrem stručně popisuje situaci v oblasti investic pojišťoven na pojistném trhu ve vybraných vyspělých zemích. 2 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

American exceptionalism : insurance regulation in America

Americká výjimečnost : regulace pojišťovnictví v Americe

The Economist, August 12th 2006, vol. 380, no. 8490, p. 56

K systému amerického pojišťovnictví, které dosud není regulováno na federální úrovni - každý stát řídí toto odvětví podle svého. Vzhledem ke globalizaci pojistného trhu je na americký systém vyvíjen silný tlak, aby došlo ke změně. Navzdory silnému zpolitizování získává myšlenka reformy v americkém Kongresu podporu. K problematice viz i článek na s. 11-12 pod názvem Time for a makeover: insurance in America. Diagr. Rubrika: Finance and economics

Anke Henrich

Das elfte Gebot

Jedenácté přikázání

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 26, S. 146-151

Rodičovské výživné v Německu. Náklady spojené s péčí o nemohoucí či přestárlé občany (rodiče) v Německu mohou v některých případech dosáhnout i 3 300 eur měsíčně (průměrný důchod se pohybuje okolo 1 200 eur) a zdejší sociální úřady mohou vyzvat potomky či příbuzné, aby doplatili rozdíl v nákladech, pokud je vlastní důchod a třeba příjmy z úroků atd. nepokryjí. Děti, příp. další příbuzní jsou povinni informovat sociální úřad o výši svých příjmů, v opačném případě je úřad oprávněn určit sám výši výživného. Přehled nákladů na stacionární a domácí péči. Možnosti finančního zajištění péče pro případ nemoci či nemohoucnosti ve stáří. Efekt pečovatelského pojištění (v Německu je od roku 1995 povinné - 1,7 % z hrubé mzdy, podobně jako důchodové pojištění stojí před krizí), možnosti soukromého pečovatelského připojištění. 3 tab. K tématu také HB, 31.8.2006, Nr. 168, S. 4. - Vlož. příspěvky: Brief als Stichtag (s. 149) a Reserven schaffen (s. 151).

Pavel Janičko

Evropský sociální model příkladem pro USA a další regiony

Sondy, 2006, roč. 16, č. 30, s. 5

Evropský sociální model (ESM), základní charakteristiky. Je ESM hrozbou pro konkurenceschopnost zemí EU, nebo spíš výhodou? Vazba rozvoje ekonomiky a sociálních modelů EU a USA. Sociální aspekty, vztah EU a USA. V tabulkách: 1) vývoj produktivity práce na jednoho zaměstnance v EU, USA a ve vybraných evropských zemích v letech 2003-2005, 2) srovnání dětské chudoby v EU a v USA v roce 2005, 3) podíl sociálních výdajů na HDP v USA, evropské "15" a ve vybraných evropských zemích. 3 tab. Rubrika: Sondy - trh a my

From welfare to workfare : helping the poor

Od sociálních dávek k práci : jak pomoci chudým

The Economist, July 29th 2006, vol. 380, no. 8488, p. 44-46

Sociální reformy provedené v USA před deseti lety a zaměřené na zapojení příjemců sociálních dávek do pracovního procesu uspěly. Počet rodin na sociálních dávkách se výrazně snížil. Nyní je hlavním úkolem

zvýšit příjmy pracujících chudých. Problematikou se zabývá i článek na s. 13-14 pod názvem Tough love works: welfare to work. Grafy.

Andrea Ulbrichtová, Petra Škrovánková

Metódy fondovania v moderných penzijných schémach

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 329-336

Příspěvek se zaměřuje na matematické a statistické pojistné metody, které se v současné době používají při výpočtech dávek v jednotlivých důchodových pojišťovnách, příp. v penzijních fondech. Vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Eva Ducháčková, Jaroslav Daňhel

Nové prvky v architektuře pojistných trhů v současné globalizační éře

Politická ekonomie, 2006, roč. 54, č. 3, s. 382-393

Změny podmínek pro fungování světového pojistného trhu a národních pojistných trhů v posledním období. Regulace pojišťovnictví jako součást regulace finančních trhů v rámci Evropské unie. Události katastrofického rozsahu, možnosti jejich řešení prostřednictvím komerčního pojištění a jinými postupy. 1 graf. - Angl. abstrakt - Lit.

The OECD Global Pension Statistics project: overview of the financial wealth accumulated under funded pension arrangement

Projekt OECD pro globální penzijní statistiku: přehled finančního bohatství nahromaděného v systému penzijních fondů

Financial market trends, 2006, no. 90, p. 203-235

Článek poskytuje přehled o nových trendech v dlouhodobých a penzijních úsporách, přičemž se zaměřuje především na penzijní fondy v zemích OECD, zejména na alokaci aktiv. Vychází přitom z aktualizovaných dat v rámci projektu Globální penzijní statistiky. Tab., diagr. Vysvětl. - Angl. a franc. res. - Odkazy.

Jana Čechová, Josef Čížek, Vladimír Příkryl

Provozování pojišťovací činnosti v Evropské unii na základě práva zakládat pobočky a na základě svobody poskytovat služby

Daně a finance, 2006, roč. 14, č. 6, s. 16-22

K principu tzv. jednotného evropského pasu - se zaměřením na soukromé pojišťovnictví. Výklad Evropské komise k aplikaci práva zakládat pobočky a svobody poskytovat služby v sektoru pojišťovnictví. Některé specifické případy, u nichž není jednoduché hranici mezi právem zakládat pobočky a svobodou poskytovat služby stanovit. Současné provozování pojišťovací činnosti v hostitelském členském státě na základě práva zakládat pobočky a svobody poskytovat služby, postavení hostitelského státu a kontrola dodržování podmínek pro udělení jednotného pasu, využití prostředků dálkové komunikace při provozování pojišťovací činnosti. Pozn.

Ivan Barri

Prvý rok reálneho fungovania druhého piliera dôchodkového zabezpečenia

Biatec, máj 2006, roč. 14, č. 5, s. 6-9

K výsledkům činnosti důchodových správcovských společností na Slovensku v roce 2005. 10 grafů, 2 tab.

Petr Gola

Předčasné důchody v Evropě

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2006, roč. 15, č. 6, s. 28-32

O možnostech čerpání tzv. předčasného důchodu v Evropě. Doplněno přehledem výdajů na penze v Evropě k HDP (v %). 1 tab.

M. Č. Kann

Reformirovanije pensionnoj sistemy Rossii

Reforma penzijního systému Ruska

EKO, 2006, no. 6, s. 30-46

Podstata penzijní reformy v Rusku, změny zásad výpočtu a výplaty penzí, mechanismus tvorby prostředků na penzijním účtu, činnost Penzijního fondu Ruska a nestátních penzijních fondů. Schéma, tab., diagr.

Lukáš Bašta

Systémy sociálního zabezpečení v EU. 5. část, Maďarsko

Národní pojištění, 2006, roč. 37, č. 6, s. 13-16

Maďarský penzijní systém, doba pojištění a náhradní doba pojištění, invalidní důchody, pozůstalostní důchody, zákonné soukromé penze, penzijní připojištění.

Stefanie Müller

Zurück zu Mutti

Zpátky k mamince

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 31, S. 34-35

Španělská vláda na rozdíl od jiných zemí v Evropě ušetří hodně prostředků na sociálních výdajích - neexistují zde přídatky na děti, rodičovský příspěvek ani sociální pomoc či příspěvek na bydlení. Zdejší sociální systém prakticky poskytuje pouze důchody, nemocenské pojištění a podporu v nezaměstnanosti (ta dosahuje max. 1200 eur, pobírat ji lze max. dva roky). Průměrný důchod se pohybuje okolo 800 eur a vyžít z něj většina dokáže jen proto, že neplatí nájemné - 80 % Španělů má vlastní byt (např. nájemné za 80metrový byt v Madridu činí cca 1000 eur). Pouze velké rodiny a skutečně chudé domácnosti dostávají příspěvky na dopravu nebo bydlení - podání žádosti je velmi komplikované a peněžní či věcná forma pomoci rodinám situaci vzhledem ke značnému zdražování příliš neulehčuje. Jedním z několika nových sociálních plnění je příspěvek matkám s dětmi do tří let - bez ohledu na příjem a způsob péče o dítě platí stát na každé dítě 100 eur měsíčně. Podpora zaměstnanosti žen. Zavedení pečovatelského pojištění od roku 2007. V grafu porovnává výše státní kvóty, sociálních výdajů a sociálních transferů ve Španělsku a v Německu.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Assessing house price developments in the euro area

Hodnocení vývoje cen domů v eurozóně

Monthly bulletin [European Central Bank], February 2006, no. 2, p. 55-70

Ceny rezidenčních nemovitostí v eurozóně byly v posledních pěti letech relativně dynamické, i když model se v jednotlivých zemích výrazně lišil. Silná poptávka po bydlení zčásti souvisela s poklesem úrokových sazeb, který v mnoha zemích provázal zavedení jednotné měny a podstatně zvýšil dostupnost dražšího bydlení. Nárůst poptávky se však setkal jen s postupným zvyšováním nabídky. Současně s růstem cen domů a související vyšší úrovní zadlužení domácností se objevují mírné náznaky rostoucího rizika nadhodnocení nemovitostí v některých oblastech eurozóny. 13 grafů, 2 boxy. Vysvětl. - Odkazy.

Konrad Handschuch

Ordentlicher Batzen

Pořádná kupa peněz

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 24, S. 29

Stále více obcí v Německu se zbavuje (obecních) nájemních bytů, výnosy z privatizací jdou většinou na sanaci obecních rozpočtů. Tím končí období, kdy se na tento majetek pohlíželo nejen z ekonomického, ale i ze sociálního hlediska. Nové nabyvatele samozřejmě zajímá hlavně otázka výnosu, méně již péče o bytový fond. Panuje názor, že obce jednou momentální zisk z prodejů draze zaplatí: nebudou mj. schopny pomoci sociálně slabým, ztratí vliv na sociální stabilitu ohrožených čtvrtí a ztratí možnost ovlivňovat plánování výstavby města. Obhájci privatizací odkazují na možnosti obcí smluvně ošetřit např. zachování únosných nájmu; ideální je zapojení soukromých investorů do sociální politiky a městského plánování. Reits.

Kateřina Menzelová, Hana Boříková

Sedm mýtů o bydlení : rezidenční trh

Euro, 2006, č. 32, s. 22-26

Příspěvek rozebírá problematiku investování do trhu nemovitostí v České republice. Popisuje současný stav tohoto bytového trhu a upozorňuje na sedm nejrozšířenějších mýtů, které se nejčastěji objevují v tisku a kterými operují realitní kanceláře a developeri při získávání kupců. 1 tab., 2 grafy, 1 diagr. Rubrika: Hlavní téma

Markéta Selucká

Zásadní novelizace nájmu bytu

Jurisprudence, 2006, roč. 15, č. 5, s. 42-46

Komentář ke dvěma zákonům (č. 107/2006 Sb. a č. 115/2006 Sb.), které se dotýkají nájmu bytu. Podrobněji o nájmu sjednaném na dobu výkonu práce nájemce pro pronajímatele, o "kauci" na nájemné, o povinnosti pronajímatele předat byt ve stavu způsobilém k řádnému užívání, o povinnostech nájemce a osob spoluzijících, o změnách v přechodu nájmu bytu, o nájmu bytu a registrovaném partnerovi, o výpovědi nájmu bytu ze strany pronajímatele atd.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

U. Schulte Döinghaus

Globalisierungsmotor Bildung

Vzdělání motorem globalizace

Handelsblatt, 12.7.2006, Nr. 132, S. 9

Celoživotní vzdělávání je nezbytným předpokladem uchování konkurenceschopnosti zaměstnance v globalizované ekonomice. Odkazy na studie; John W. Meyer, trend lifelong learning.

Dorit Hess

Moderne Nomaden gesucht

Moderní nomádi jsou žádaní

Handelsblatt, 10.8.2006, Nr. 153, S. 5

Význam mobility evropského zaměstnance pro jeho konkurenceschopnost; mobilita jako možnost řešení regionální nezaměstnanosti. Evropský rok mobility, kultura mobility. Pozitiva a negativa mobility, stimulace mobility. Graf.

Bert Losse

Mulmiges Gefühl

Divný pocit

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 24, S. 57

Trh práce a zaměstnanost v Německu. Vysvětlení, proč zákonná minimální mzda nevytváří nová pracovní místa (autor je odborníkem na trh práce). Tři základní negativní efekty minimální mzdy. V tabulce hodinová minimální mzda ve vybraných evropských zemích.

Petr Bukovjan, Alena Chládková

Některé změny v souvislosti s novým zákoníkem práce

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 7-8, s. 2-18

Komentář k novému zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.), jehož schválená účinnost je k 1.1.2007. Autoři v úvodu zmiňují schválení doprovodného zákona č. 264/2006 Sb. a uvádějí základní koncepční změny nové úpravy pracovně právních vztahů. Dále o vzniku, změnách a skončení pracovního poměru, o dohodách o pracích konaných mimo pracovní poměr, o pracovní době, o odměňování za práci, o dovolené, o péči o zaměstnance apod.

Zuzana Horníková, Lea Krčmáriková

Pomoc pracujícím postavená na hlavu

Trend, 2006, č. 29, s. 22-25

Trh práce a zaměstnanost SR; snahy odborářů o zvýšení minimální mzdy (z 6 900 SK na 8 000 SK), zpřísnění pracovního práva a zvýšená hrozba šedé ekonomiky. Graf. Rubrika: Téma [T] : Vláda a trh práce, s. 22-27

Jiří Stýblo

Progresivní formy hodnocení výkonu ve vazbě na odměňování zaměstnanců

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 7-8, s. 84-99

Moderní trendy personalistiky a hodnocení výkonu pracovníka. Hodnocení a odměňování tarifních zaměstnanců, hodnocení chování a jednání vedoucích jejich spolupracovníky, hodnocení a odměňování managementu, tvorba progresivního systému odměňování, tvorba variabilní části mzdy (bonusy a výkonnostní odměny), prémiování, referenční a smluvní mzdy, sociální výhody (penzijní připojištění, bytová politika, nadstandardní zdravotní péče, stravování aj.) atd.

Fabian Bornhorst, Simon Commander

Regional unemployment and its persistence in transition countries

Regionální nezaměstnanost a její přetrvávání v transformačních ekonomikách

The Economics of transition, 2006, Vol. 14, No. 2, p. 269-288

Studie zkoumá rozdíly v míře regionální nezaměstnanosti v šesti transformačních ekonomikách (v Bulharsku, České republice, Maďarsku, Polsku, Rumunsku a v Rusku). Sleduje též dynamiku vývoje nezaměstnanosti v delším časovém období, vývoj zaměstnanosti a mezd, rozsah mobility na trhu práce v případě strukturálních šoků aj. 7 tab., 4 grafy, vzorce, příl. Pozn. - Angl. res. - Lit.

František Kala

Výdělky podle profesí a výdělková nerovnost

Práce a mzda, 2006, roč. 54, č. 7-8, s. 64-74

Výdělková úroveň v roce 2005, výdělky podle profesí, současná nerovnoměrnost výdělků. Vývoj výdělků od roku 1995. Zpomalování tempa výdělkové diferenciaci. 2 tab., 4 diagr. K tématu viz též autorův příspěv. Nástupní výdělky absolventů škol v roce 2005 na s. 75-83 téhož čísla čas.

Právo

Holger Alich

Arbeitgeber und Verbraucherschützer kritisieren Sammelklage a la française

Zaměstnavatelé a ochránci spotřebitelů kritizují hromadné žaloby po francouzsku

Handelsblatt, 7.8.2006, Nr. 150, S. 5

Ochrana spotřebitele ve Francii, k návrhu zákona o hromadných žalobách. Zákon by se týkal škod do výše 2 000 eur, řízení by probíhalo ve dvou etapách. Největší organizace ochrany spotřebitelů Que Choisir považuje řízení za komplikované a hranici škody za příliš nízkou, požaduje také např., aby bylo možno zavést řízení kvůli příliš vysokým bankovním tarifům. Návrh zákona kritizuje i svaz zaměstnavatelů, který se ani tak neobává povinnosti odškodnění jako poškození pověsti; dále se podniky obávají možnosti rozšíření hromadné žaloby i do oblastí, jako je právo životního prostředí či právo společností.

Josef Bejček

Falešné dilema strnulé právní normativity a pružného ekonomického pragmatismu v soutěžním právu

Právník, 2006, roč. 145, č. 7, s. 745-768

K otázkám změny přístupů k evropskému soutěžnímu právu v několika posledních letech. Podrobněji k tzv. ekonomickému přístupu a k tzv. systémově teoretickému přístupu. "Více ekonomický přístup" při posuzování dohod omezujících soutěž, trend posílení ekonomických metod hodnocení v dalších sektorech evropského soutěžního práva - zneužití dominantního postavení a kontrola koncentrace. - Angl. res.

Stefanie Müller

Grauer Markt, blauäugige Anleger

Šedý trh, naivní investoři

Handelsblatt, 6.7.2006, Nr. 128, S. 26

Afinsa, Fórum Filatélico; největší investiční podvod ve Španělsku. Princip podvodného obchodování se sbírkami známek. Graf. - Překlad viz Informace odborné knihovny MF č. 11/2006. Rubrika: Finanzzeitung

Michael Peel

Hurdles in countering cross-border corruption

Překážky v překonávání přeshraniční korupce

Financial Times, 14.8.2006, no. 36151, p. 7

O zákazu úplatkářství se hodně hovoří, ale efektivní opatření se přijímají jen pomalu. První tři zprávy OECD o boji jednotlivých zemí s korupcí silně kritizují stav v Japonsku, Nizozemsku a Dánsku. Také zpráva Transparency International uvádí, že pouze jedna třetina zemí OECD zásadním způsobem přikročila k prosazování protikorupčních zákonů. Mezi kritizované země patří i Velká Británie.

Judge or be judged : corruption in ex-communist countries

Sud', nebo budeš souzen : korupce v bývalých komunistických zemích

The Economist, July 29th 2006, vol. 380, no. 8488, p. 72

Ke zprávě Světové banky o korupci v 26 postkomunistických zemích a Turecku. Oproti předchozím šetřením z r. 1999 a 2002 vyznívá zpráva příznivěji. Česká republika se nicméně řadí mezi země, ve kterých se vnímání stavu korupce od r. 2002 zhoršilo. Diagr.

Zdeněk Hraba

K právní povaze majetkového podílu z transformace zemědělských družstev. 2. část

Obchodní právo, 2006, roč. 15, č. 5, s. 2-11

Kategorie transformačního zákona - oprávněná osoba, čisté jmění, základní podíl a další podíl na majetku družstva. Pozn.

Zdeněk Hraba

K právní povaze majetkového podílu z transformace zemědělských družstev. 3. část

Obchodní právo, 2006, roč. 15, č. 6, s. 2-16

Pokračování výčtu kategorií transformačního zákona - tentokrát o vydání (vypořádání) majetkového podílu (režim, způsob a termíny vypořádání, promlčení, splatnost apod.). Schéma, pozn.

Lea Krčmáriková, František Múčka

Špeciálna pozornosť Špeciálnemu súdu

Trend, 2006, č. 29, s. 16-17

Opodstatnenosť Speciálneho soudu v SR po roce jeho působnosti. K tématu také Trend, 2006, č. 33, s. 8.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Judikatura Evropského soudního dvora, 2006, roč. 3, č. 3

Řízení před Evropským soudním dvorem : přímé žaloby : řízení o žalobě pro nečinnost : čl. 232 SES :
Evropský parlament v. Rada ES
rozsudek ESD z 22.5.1985 C-13/83

Řízení před Evropským soudním dvorem : přímé žaloby : řízení o žalobě pro nečinnost : čl. 232 SES :
Evropský parlament v. Rada ES
rozsudek ESD z 12.7.1988 C-377/87

Řízení před Evropským soudním dvorem : přímé žaloby : řízení o žalobě na neplatnost : čl. 230 SES :
řízení o žalobě pro nečinnost : čl. 232 SES : Star Fruit Company SA v. Komise ES

rozsudek ESD z 14.2.1989

C-247/87

Řízení před Evropským soudním dvorem : přímé žaloby : řízení o žalobě pro nečinnost : čl. 232 SES : Asia Motor France SA a další v. Komise ES

rozsudek ESD – Soud prvního stupně z 18.9.1992

T-28/90

Řízení před Evropským soudním dvorem : přímé žaloby : řízení o předběžné otázce : čl. 234 SES : Staat der Nederlanden (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) v. Ten Kate

Holding Musselkanaal BV, Ten Kate Europrodukten BV, Ten Kate Produktie Maatschappij BV

rozsudek ESD z 20.10.2005

C-511/03

Hospodářská a měnová politika EU : nadměrný schodek veřejných financí : Pakt stability a růstu : řízení o žalobě na neplatnost : čl. 230/SES : Komise ES v. Rada EU

rozsudek ESD z 13.7.2004

C-27/04

Pravomoc Soudního dvora v rámci řízení o předběžné otázce : čl. 234 SES : druhá předběžná otázka předložená Soudnímu dvoru českým soudem : Ynos kft v. János Vargo

rozsudek ESD z 10.1.2006

C-302/04

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 14

K odpovědnosti státu za porušení komunitárního práva v soudní praxi : čl. 10 SES : rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Tribunale di Genova : Traghetti del Mediterraneo SpA v. Italská republika

rozsudek ESD z 13.6.2006

C-173/03

Právní rozhledy, 2006, roč. 14, č. 16

K volnému pohybu osobních údajů : směrnice 95/46/ES : žaloby na neplatnost rozhodnutí Rady 2004/496/ES a rozhodnutí Komise 2004/535/ES : Parlament v. Rada a Komise

rozsudek ESD z 30.5.2006

spojené věci

C-317/04 a C-318/04

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Gregory Chow

Are Chinese official statistics reliable?**Jsou čínské úřední statistiky spolehlivé?**

CESifo Economic studies, June 2006, Vol. 52, No. 2, p. 396-414

Autor zkoumá, do jaké míry jsou údaje uváděné v čínských úředních statistikách spolehlivé. Shrnuje hlavní závěry několika ekonometrických studií, pomocí kterých byla ověřována kvalita dat Statistické ročenky Číny (vydávané od roku 1981) a na základě řady srovnání dokládá jejich spolehlivost. 1 tab. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Abdulrahman K. L. Al-Mansouri, Claudia Dziobek

A case for creating "Gulfstat" - a regional statistical system

Důvody pro vytvoření "Gulfstatu", regionálního statistického systému

IMF Survey, 2006, vol. 35, no. 13, p. 204-205

Šest členských států Rady pro spolupráci v Perském zálivu (GCC) - Bahrajn, Kuvajt, Omán, Katar, Saúdská Arábie a Spojené arabské emiráty - položilo základ ke společnému trhu do r. 2007 a měnové unii do r. 2010. Článek čerpá z nové studie MMF, která podává přehled o statistických institucích v zemích GCC a uvádí důvody pro vznik "Gulfstatu" - regionálního statistického úřadu. Tento úřad by mohl vycházet ze zkušeností regionálních statistických organizací v Africe a v Evropské unii. Rubrika: Research

Iva Ritschelová, Anton Steurer

Environmental protection expenditure account for the CR

Účet výdajů na ochranu životního prostředí pro ČR

Statistika, 2006, roč. 43, č. 3, s. 217-228

Příspěvek se zabývá problematikou zjišťování výdajů na ochranu životního prostředí v České republice a představuje vybrané výsledky projektu Va V 1C 4/17/04 Aplikace environmentálního účetnictví, sledujícího rozvoj Účtu výdajů na ochranu životního prostředí (EPEA) pro ČR. Popisuje různé zdroje dat dostupné u nás v současné době, dále sleduje konsolidaci dat a vyhodnocení časových řad za celkové environmentální výdaje. Zahrnuje též přepočty těchto výdajů z běžných cen na konstantní ceny roku 2000. Závěrem srovnává výsledky tohoto projektu s výsledky statistických přehledů Českého statistického úřadu pro rok 2003. 6 tab., 3 grafy. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Dominik Asef, Thomas Riede

Kontaktzeiten in einer Telefonerhebung - wie beeinflussen sie die Messung der Erwerbstätigkeit?

Kontaktní doba při telefonickém šetření - do jaké míry ovlivňuje měření zaměstnanosti?

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 6, S. 581-586

Telefonicky prováděný výzkum "Trh práce v Německu" předcházel roční pilotní šetření. Přestože metodika i formulace otázek při obou šetřeních byly téměř shodné, údaje o počtu výdělečně činných osob se liší. Jediným metodickým rozdílem mezi hlavním a pilotním šetřením bylo načasování kontaktu. Uvedený příspěvek zkoumá, zda toto může vysvětlit rozdíly při měření úrovně zaměstnanosti. 6 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Erwerbstätigkeit

David Revelin

Peut-on faire confiance aux statistiques sociales? : indicateurs économiques et statistiques

Lze věřit sociálním statistikám? : hospodářské a statistické ukazatele

Problemes économiques, 2006, no 2902, p. 41-48

Sociální statistiky jsou pravidelně předmětem sporů, zvláště citlivou oblastí je nezaměstnanost a chudoba. Ukazatele jako statistická kategorie jsou ve skutečnosti výsledkem metodologické konstrukce, jejíž kritéria mohou být snadno zmanipulována politickou mocí (statistické služby by měly být dostatečně nezávislé). Autor ve své studii používaných metod (především ve Francii a EU - Eurostat) připomíná, že i když statistika nemůže poskytnout přesný odraz sociální reality, zůstává nepostradatelnou pro pochopení sociálních jevů a utváření veřejné politiky. Vysvětl. - Odkazy.

Účetnictví

Karlheinz Küting

Auf der Suche nach dem richtigen Gewinn - die Gewinnkonzeption von HGB und IFRS im Vergleich

Hledání toho správného zisku - porovnání koncepce zisku podle pravidel Obchodního zákoníku a IFRS

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 27/28, S. 1441-1450

Koncepce zisku v bilančních pravidlech IFRS se podstatně liší od tradičního pojmu zisku v německém bilančním právu; příspěvek ukazuje, jaký vliv mají účely bilancování, koncepce zachování kapitálu i daňové právo na zjišťování zisku. Realizace zisku. Vliv daňového práva na zjišťování zisku (princip rozhodnosti

v německém právu, směodatnost obchodní bilance pro daňovou bilanci, jednoduchá rozhodnost, obrácená rozhodnost). Zjišťování "správného" zisku se řídí účelem účetnictví, který je v právu HGB a IFRS rozdílný: cílem HGB je ochrana věřitele a společníka a vlastní informace pro obchodníka, cílem IFRS je především zjištění informací relevantních pro rozhodování. Správný zisk v analýze výsledku. 5 schémat. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Ulrich Prinz

Eigenkapitalvernichtende Konsequenzen freiwilliger IAS/IFRS Bilanzierung bei deutschen Personengesellschaften

Ničení vlastního kapitálu jako důsledek dobrovolného sestavování rozvah IAS/IFRS u německých osobních společností

Finanz-Rundschau, 5. Juli 2006, Jg. 88, Heft 13, S. 566-572

Autor upozorňuje na problematiku spojenou s dobrovolným přechodem na sestavování bilancí podle účetních standardů IAS/IFRS zejména u větších osobních společností, působících též v zahraničí. Jde hlavně o vliv na vyjádření kvóty vlastního kapitálu v konsolidovaných rozvahách, příp. o očekávané střednědobé dopady na daňové zatížení. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Aufsätze [FR]

Georg Lanfermann, Silja Maul

EU-Prüferrichtlinie: neue Pflichtenforderungen für Audit Committees

Evropská směrnice o auditorech: nově požadované povinnosti pro kontrolní výbory

Der Betrieb, 2006, Jg. 59, Heft 29, S. 1505-1511

Audit Committee (AC); realizace evropské směrnice o auditorech přináší německým podnikům a dozorčím radám nové požadavky v oblasti kontrolních výborů - podniky veřejného zájmu (tj. podniky kótované na burze, společnosti vydávající dlužní úpisy, úvěrové instituce a pojišťovny) jsou v zásadě povinny zřídit kontrolní výbor a plnit úkoly týkající se dohledu nad finančním výkaznictvím a závěrkou. Výjimky a osvobození od povinnosti AC, přenesení úkolů AC na dozorčí či správní radu či další alternativní orgány (Collegio Sindacale, Colselho Fiscal). Prosazování směrnice v německém právu, zohlednění dvou právních forem, tj. v případě akciové, resp. komanditní společnosti a v případě s.r.o. - Odkazy. Rubrika: Betriebswirtschaft [B]

Vladimír Hruška

IAS/IFRS - požadavky na zveřejňování. (12), IFRS 2 - Úhrada akciemi, IAS 33 - Zisk na akci

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 40-43

IFRS 2 a IAS 33 z hlediska požadavků na zveřejňování.

Libuše Šoljaková

Metoda standardních nákladů a výnosů a její role v operativním, taktickém a strategickém řízení

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 73-81

Pojetí a cíle metody standardních nákladů a výnosů. Metoda standardních nákladů a výnosů při řízení nákladů a zjišťování hospodářského výsledku na principu metody variabilních nákladů a na principu metody plných nákladů. Odchylka ze změny struktury vstupů, odchylky při nehomogenní produkci. Závěry a shrnutí. 3 obr., 1 schéma, 1 tab. - Lit.

Hana Vomáčková

Problémy účetnictví fúzí v ČR

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 32-39

Fúze - význam a pojetí. Účetní metody pro přeměny obchodních společností v ČR (s výjimkou změny právní formy obchodní společnosti). Právní východiska účetních metod pro fúze, hlavní problémy metod pro účetní řešení fúzí. Komentář k hlavním problematickým bodům. - 11 lit.

Vladimír Hruška ; technická spolupráce Lenka Burešová

Sankce podle zákona o účetnictví

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 10-22

O tom, jak vysoké pokuty mohou být vyměřeny v případě, kdy kontrolní orgán začne zpochybňovat kvalitu účetnictví či objeví neplnění některých povinností daných zákonem o účetnictví. Podrobně o pokutách do 6 % a do výše 3 % hodnoty aktiv celkem. Tab.

Dana Kovanicová

Systémy vnitřních kontrol a podniková rizika: současné světové a evropské trendy v požadavcích na jejich zveřejňování

Účetnictví, 2006, č. 7, s. 22-29

O nových, rozšířených požadavcích na zveřejňování (USA - Sarbanes-Oxley Act, EU). Reakce IAS/IFRS na rozšířené požadavky EU a USA (současnost, připravované změny). 2 tab. - Lit.

Ladislav Nagy

Účtovanie a oceňovanie dlhodobých diskontovaných dlhopisov držaných do splatnosti

Ekonomické rozhlady, 2006, roč. 35, č. 3, s. 290-302

Příspěvek se zabývá klasifikováním finančního majetku na Slovensku se zaměřením na specifika spojená s účtováním a oceňováním dlouhodobých diskontovaných dluhopisů držaných do splatnosti. Tuto problematiku přehledně vysvětluje a doplňuje praktickými příklady. 13 tab., vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit. Rubrika: Diskusia [ER]

Účetní TIP

č. 16/2006

Prodej podniku (daňové aspekty prodeje, účetní řešení prodeje). Postřehy z daňové a účetní praxe – opravy účetních záznamů v účetním softwaru. Novelty ZDP schválené v roce 2006 – účinné již v roce 2006. Zamezení dvojího zdanění – Irsko. Změny v uplatňování DPH v návaznosti na Nařízení Rady (ES) č. 1777/2005 ze dne 17. října 2005 (vazba na český zákon o DPH, komentář k vybraným článkům Nařízení ES, elektronické služby).

č. 17/2006

Účetní operace s akciemi a obchodními podíly. Postřehy z daňové a účetní praxe – přechodné ubytování zaměstnanců. Novelty ZDP účinné od 1.1.2007 – 1. část. Zamezení dvojího zdanění – Itálie.

č. 18/2006

Možné případy účtování v účtové skupině 54 – Jiné provozní náklady – 1. část. Postřehy z daňové a účetní praxe, účtování na podrozvahových účtech. IAS 7 – Výkazy peněžních toků. Novelty ZDP účinné od 1.1.2007 – 2. část.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 9/2006

Nevyčerpaná dovolená – účtování. Osobní náklady – účtová skupina 52. ISDN linka. Koupě a darování automobilu v podnikání. Přejed z daňové evidence na účetnictví. IAS 34 – mezitímní účetní výkaznictví. Dlouhodobý finanční majetek – problémové oblasti.

Veřejné finance. Rozpočet

Martin Jaroš, Konstantín Čikovský

Čo chystá vláda

Trend, 2006, č. 31, s. 22-25

Program vlády R. Fica; plánované změny v daňové oblasti (zavedení milionářské daně, opětovné zavedení daně darovací, přehodnocení stropu vyměřovacích základů na sociální odvody). Výčet vybraných výdajově orientovaných slibů vlády (program obnovy vesnic, zvýšení rodičovského příspěvku, financování školství na úrovni 5 % HDP atd.). Rubrika: Téma [T] : Vládní program, s. 22-27

Alexander Hagelüken

Europas Instabilitätspakt

Evropský pakt nestability

Auszüge aus Presseartikeln, 14. Juni 2006, Nr. 25, S. 16

Autor upozorňuje na dosavadní zkušenost se změkčenými pravidly Paktu stability. Podle ujednání šéfů vlád EU by měly státy vytvářet úspory v době příznivé konjunktury, nicméně průměrný rozpočtový deficit v Evropské měnové unii bude letos (přes hospodářské oživení) stejně vysoký jako v roce 2005. - Přetištěno ze Süddeutsche Zeitung, München, 14. června 2006. -- Stručný překlad uveden v tomto čísle Informací odb. knihovny MF.

Haushaltsbegleitgesetz 2006 (HBegLG 2006) : vom 29. Juni 2006

Prováděcí zákon ke státnímu rozpočtu 2006 : z 29. června 2006

Bundesgesetzblatt. Teil I, 30. Juni 2006, 2006, Nr. 30, S. 1402-1406

Znění prováděcího zákona ke státnímu rozpočtu 2006 z 29. června 2006 (Německo).

Karol Frank, Karol Morvay

Hodnotenie fiškálnej a menovej politiky v roku 2005 na Slovensku

Ekonomický časopis, 2006, roč. 54, č. 5, s. 442-456

Hodnocení fiskální a měnové politiky a s nimi spojených parametrů. Podrobněji např. k rostoucí kvalitě samotné tvorby fiskální politiky, k deficitu veřejných financí, k hospodaření státního rozpočtu, ke vztahu měnové politiky a vývoje cenové hladiny apod. 4 tab., 7 grafů. - Angl. abstrakt - 8 lit.

Robin Boadway, Jean-François Tremblay

A theory of fiscal imbalance

Teorie fiskální nerovnováhy

FinanzArchiv, March 2006, Vol. 62, No. 1, p. 1-27

Příspěvek analyzuje problematiku transferů u dvouúrovňového systému vlád (od federální vlády na regionální vlády) a jejich možné dopady na fiskální nerovnováhu. V tomto smyslu formuluje model a zkoumá různé faktory narušující efektivní rozdělování veřejných statků na regionální úrovni a podněcující vytváření fiskální nerovnováhy na federální úrovni. Vzorce. Pozn. - Angl. res. - Lit.

Zdravotnictví

Michaela Hoffmann ... [et al.]

Was andere Länder machen

Jak to dělají v jiných zemích

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 27, S. 32-33

V Německu se stále nedaří uzavřít koncepci reformy zdravotnictví. Možnosti řešení se nabízejí v zahraničí: příspěvek nabízí přehled systému, financování a organizace zdravotnictví v Nizozemsku, Švýcarsku, Španělsku, USA, Švédsku, Velké Británii a ve Francii. V grafech podíl nákladů na zdravotnictví v poměru k HDP v roce 2004, účast státu na zdravotnických výdajích. 3 grafy. - Reformě zdravotnictví se věnuje i příspěvek ve WW, 2006, Nr. 28, S. 28-29.

Zemědělství

Isabelle Delourme ... [et al.]

L'agriculture dans la mondialisation

Zemědělství v období globalizace

Problemes économiques, 2006, no 2901, p. 1-31

Soubor příspěvků k problematice spolupráce v zemědělství. 15.4.1994 podepsalo 123 zemí v Marrákeši Dohodu o Světové obchodní organizaci. Tím se uzavřelo nejdelší kolo mnohostranných obchodních vyjednávání v historii - Uruguayské kolo zahájené r. 1986 v Punta del Este. Tato délka se vysvětluje především problémy se začleněním zemědělství do GATT. Po fiasku ministerské konference WTO v mexickém Cancúnu v září 2003 - opět pro neshody o zemědělství - se konečně došlo ke kompromisu v Hongkongu v prosinci 2005. Navrhlo se potlačení subvencí při vývozu do r. 2013 a snížení vnitřní pomoci. Srovnání evropského a amerického systému subvenční politiky - Společné zemědělské politiky (SZP) a Farm Bill; jejich hlavní role - stabilizace příjmů v zemědělství. Na druhé straně kritika odpůrců SZP: jde o velmi nákladný instrument podporující nejsilnější provozy a zanedbávající malé. Další příspěvek ukazuje, že zrušení cel nezaručuje chudým zemím přístup na trh. Grafy, tab., vlož. boxy. - Lit. - Originál příspěvku dostupného v angl. jazyce: The EU's agricultural policy, The Economist, 1.12.2005. Rubrika: Dossier

Petr Havel

Zemědělství čekají velké změny

Revue Politika, 2006, roč. 4, č. 6-7, s. 30-33

K nutnosti změny vnímání role zemědělství ve společnosti, k problematice klasické zemědělské produkce, k otázkám obnovitelných zdrojů energie, k podpůrným programům, k prognóze vývoje světových cen základních zemědělských komodit a ke zjednodušení administrativy v běžné zemědělské praxi. K tématu viz i další čl. v tomto čísle čas. - "Čtyři kroky k prosperitě českého venkova", "Evropské dilema a my : české zemědělství v rámci Evropské unie" a "Venkov: mýty a skutečnost".

Životní prostředí

Upset about offsets : emissions offsets

Znepokojení kvůli kompenzacím : kompenzace za emise

The Economist, August 5th 2006, vol. 380, no. 8489, p. 53-54

V různých zemích světa se čile rozbíhá obchod s emisními kompenzacemi, kdy jednotlivec nebo organizace zaplatí někomu jinému za snížení emisí skleníkových plynů. V loňském roce se prodalo takových kompenzací v hodnotě kolem 2,7 mld. USD, většinou se používají v bohatých zemích ke splnění jejich závazků vyplývajících z Kjótského protokolu. V článku se uvádí řada příkladů těchto obchodů a rozebírají se příčiny zájmu o ně. K problematice viz i článek na s. 11 pod názvem Sins of emission: carbon offsets. Graf.

Eva Krumpová

Výdaje na ochranu životního prostředí v ČR - sběr dat

Statistika, 2006, roč. 43, č. 3, s. 229-239

Výdaje na ochranu životního prostředí (investiční výdaje, neinvestiční náklady). Statistické zjišťování investic na ochranu životního prostředí v ČR. Vývoj výdajů na ochranu životního prostředí (podniková sféra, veřejný sektor). 3 grafy, 2 obr., 1 tab. - Angl. abstrakt - 3 lit.

Životní úroveň

Margot Münnich

Einkommensverhältnisse von Familienhaushalten und ihre Ausgaben für Kinder : Berechnungen auf der Grundlage der Ergebnisse der Einkommens- und Verbrauchsstichprobe 2003

Příjmové poměry rodinných rozpočtů a jejich výdaje na děti : propočty na základě výsledků namátkového šetření příjmů a spotřeby 2003

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 6, S. 644-667

Príspevek predstavuje výsledky namátkového šetření příjmů a spotřeby domácností a domácností s dětmi v Německu v roce 2003 (12 351 úplných domácností, 1 884 domácností s jedním rodičem, bezdětné domácnosti). Na základě složitých přepočtových metod byly zjištěné výsledky rozděleny na výdaje na děti a na výdaje na dospělé a dále podrobně členěny a analyzovány. 15 tab., 6 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Wirtschaftsrechnungen

Sebastian Czajka, Kristina Kott

Konsumausgaben privater Haushalte für Nahrungsmittel, Getränke und Tabakwaren 2003 : Ergebnis der Einkommens- und Verbrauchsstichprobe 2003

Spotřební výdaje soukromých domácností za potraviny, nápoje a tabákové výrobky 2003 : výsledek namátkového šetření příjmů a spotřeby 2003

Wirtschaft und Statistik, 2006, Nr. 6, S. 630-643

Príspevek seznamuje s výsledky namátkového šetření příjmů a spotřeby cca 12 000 domácností v Německu v roce 2003 a poskytuje podrobné informace o měsíčních výdajích za potraviny, nápoje a tabákové výrobky, příp. za konzum jídel a nápojů mimo domov. 9 tab., 5 schémat. Pozn. - Něm. res. - Lit. Rubrika: Textteil : Wirtschaftsrechnungen

Ostatní

Thomas Sigmung

12 000 Polizisten bei Bush-Besuch im Einsatz

Při Bushově návštěvě bylo nasazeno 12 000 policistů

Handelsblatt, 11.7.2006, Nr. 131, S. 4

K nákladům spojeným s ochranou prezidenta Bushe při jeho návštěvě Meklenburska-Předního Pomořanska a během předchozí (únorové) návštěvy Mohuče.

Hans-Jürgen Klesse ... [et al.]

Frischer Wind

Svěží vítr

WirtschaftsWoche, 2006, Nr. 28, S. 44-52

Generation 50 plus v Německu; mnozí padesátiletí a starší občané si dnes často uchovávají dobrou kondici umocněnou příjemnou kombinací dostatku času i peněz. Předpokládá se, že v blízké budoucnosti se může tato skupina často náročných spotřebitelů stát motorem inovace v německých podnicích, protože specifické nároky rostoucí skupiny těchto spotřebitelů - seniorů budou ovlivňovat jejich bytí i budoucnost.

Jennifer Lachman

Der Körper - ökonomisch das Maß aller Dinge

Ekonomicky vzato je tělesná výška měřítkem všeho

Handelsblatt, 24.7.2006, Nr. 140, S. 9

Antropometrie v ekonomice. Tělesná výška jako předpoklad dosažení blahobytu; odraz třídních rozdílů na výšce (např. 15letých potomků v Británii), odkazy historiků na spojitost úrovně životního standardu a průměrně dosahované výšky občanů.

bag

Richter setzen Bundesländer ohne Studiengebühren unter Druck

Nátlak soudců na spolkové země, které nezavedly studijní poplatky

Handelsblatt, 18./19./20.8.2006, Nr. 159, S. 5

Studijní poplatky v Německu, k problematice uplatňování pravidla nezpłatnění vlastních studentů v některých spolkových zemích. V tabulce přehled zaváděných poplatků. Tab.

Barbara Gillmann

Stipendien bleiben Mangelware

Stipendií je i nadále málo

Handelsblatt, 10.7.2006, Nr. 130, S. 4

Státní a soukromá podpora nadaných studentů v Německu. Tab.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Adam Posen

Faddish export promotion is a heavy burden for any economy

Módní podpora vývozu je pro všechny ekonomiky velkou zátěží

Financial Times, 9.8.2006, p. 9

Módou sezóny se staly vývozy. Volání po nápravě globálních nerovnováh se mění na spory ohledně toho, kdo má „nést břímě“ snižování přebytku běžného účtu; vzhledem ke krachu obchodních jednání v Dauhá si každá členská země Světové obchodní organizace ostře uvědomuje bariéry svého úspěchu ve vývozu; a díky integraci Číny a Indie do globálních pracovních sil se pro politiky opět stává hlavním cílem „konkurenceschopnost“.

Jenže konkurenceschopnost vývozu nabízí kromě módnosti jen málo na to, aby se mohla doporučovat jako cíl hospodářské politiky. Úsilí o konkurenceschopnost, stejně jako dnes opět módní boty na platformě, vede k dočasnému zvýšení, které je nestálé, neudržitelné a při opakovaném užívání nezdravé. Před řadou let se americký ekonom Paul Krugman proslavil označením konkurenceschopnosti za „nebezpečnou obsesi“ tvůrců hospodářské politiky v USA. A skutečně v každém desetiletí a ve všech vyspělých zemích má důraz na konkurenceschopnost vývozu za následek ohrožení životní úrovně a odvádí národohospodáře od prospěšnějšího zaměření na produktivitu.

Pokud vlády chtějí zvýšit podíl svých zemí na globální produkci sektorů s vysokou přidanou hodnotou, nebo, což bude lepší, vytvářet takové nové produkty a sektory, pak by cílem politiky mělo být zvýšit konkurenční tlak na vlastní domácí podniky. Navzdory často uváděným příkladům růstu řízeného vývozem v některých rozvojových zemích existuje stále více důkazů, že přínosy k růstu při zapojení země do mezinárodního obchodu vznikají díky otevřenosti. Patří sem přímé výhody z dovozu nižších cen a větší rozmanitosti; zisky z efektivnosti dané vytvářením náročného (a nikoliv ochrannářského) prostředí pro domácí podniky; a alternativní postupy, které přispívají ke vzniku obecně liberálního a tržního rámce pro celou ekonomiku. Vývozy samy o sobě nemají souvislost s průměrným růstem důchodu na hlavu.

Zaměření na konkurenceschopnost vývozu obvykle vede k aktivně škodlivým postupům, přesahujícím rámec prostého plýtvání zdroji a obvyklé rétoriky. Jsou-li veřejným kritériem hospodářského úspěchu vývozy, pak tvůrci hospodářské politiky mohou dosáhnout tohoto cíle jen sebezničujícími prostředky: znehodnocením měny, čímž se oslabí kupní síla a bohatství obyvatel; stlačením mezd ve vývozních odvětvích, buď přímo nebo prostřednictvím relativní deflace ve vztahu k obchodním partnerům, čímž se sníží reálné příjmy a domácí poptávka; dotováním nebo ochranou exportních společností, čímž se zkrusují investiční rozhodnutí a staré technologie a podniky mají zajištěné postavení na úkor nově vstupujících; nebo podporou domácích šampiónů, čímž se zvyšuje jak plýtvání veřejnými prostředky tak náklady domácností a podniků.

Jedinou konstruktivní cestou ke zvýšení vývozu je, aby se zvýšila jeho celková hodnota jako vedlejší efekt růstu produktivity, který zlepšuje směnné relace země. Takže v té míře, v jaké se vlády vyspělých zemí mohou strategicky rozhodovat v otázce konkurenceschopnosti, se jedná o podobné rozhodování jako u mnoha podniků: soutěžit cenou nebo kvalitou? Jinak řečeno, specializuje se ekonomika ve stále větší míře na sektory s vysokou přidanou hodnotou, kde jsou vysoké mzdy i technologická náročnost, nebo se zaměřuje na velké objemy produktů typu komodit, kde je klíčem k úspěchu nákladová efektivnost? Zapojení Číny a Indie do světové ekonomiky jen zvyšuje kontrast této volby.

Žádný příklad neilustruje lépe náklady, které ekonomice způsobuje rozptylování pozornosti konkurenceschopností vývozu, než Německo posledních let. A skutečně právě ty části německé ekonomiky, které jsou nejvíce chráněny nadměrnou regulací, dotacemi z veřejných zdrojů a správou a řízením, jež nenesou odpovědnost, využívají vývozních úspěchů některých svých společností k obhajobě této ochrany. Přitom však navzdory všem vývozům výsledný nedostatek konsolidace nebo technických změn v těchto sektorech stlačuje růst produktivity a návratnost kapitálu v celé německé ekonomice.

V důsledku toho jsou německá úspěšná exportní odvětví zhruba stejná jako před čtyřiceti lety a globální technologický pokrok způsobil, že se tato odvětví posunula v hodnotovém řetězci směrem dolů. Dysfunkce v německém podnikovém sektoru také způsobily, že v dnešních prosperujících odvětvích technologií a služeb není prakticky žádná německá firma. Zaměřením spíše na objemy vývozu než na růst produktivity se vývoj v podnikovém sektoru zbrzdil.

Cenou za takovou státem podporovanou netečnost podniků není jen dlouhodobý hospodářský pokles. Zaměření na konkurenceschopnost rovněž poškozují střednědobý makroekonomický výkon. Od přijetí eura mělo Německo o dost nižší míru inflace než činil průměr za eurozónu, v důsledku čehož zaznamenalo v porovnání s evropskými obchodními partnery reálnou deflací mezd. V hospodářském tisku to bylo považováno za důvod k oslavám: prohlašovalo se, že Německo dosáhne oživení založeného na exportu. Tvrděním, že snížení relativně nadměrných mezd bude stačit k růstu, se německý podnikový sektor úspěšně vyhnul reformám.

O rok později došlo k nárůstu vývozu. Jak však dokazují studie Bundesbanky a Mezinárodního měnového fondu, došlo k tomu díky nárůstu německých vývozních trhů, nikoli kvůli zlepšení cenové konkurenceschopnosti. Kromě toho ani rozmach vývozu nestačil na překonání mlýnského kamene na krku německé spotřeby v podobě několika let relativně klesajících mezd a kupní síly. Nestal ani k navození podstatného nárůstu podnikových investic, které byly dlouhou dobu potlačovány. Nyní, na vrcholu exportního cyklu, se země celkem nemá čím chlubit: nezaměstnanost zůstává nad 10,5 %; růst bude v r. 2007 nižší než v r. 2006; a místo inovací, vstupu do nových sektorů nebo podnikové reformy došlo jen k poklesu mezd.

Stlačení reálných mezd v Německu se ukázalo být stejně málo udržitelnou cestou k růstu jako nominální devalvace prováděné Británií a Itálií s přestávkami od sedmdesátých do počátku devadesátých let. Naopak od počátku 90. let vykazovaly USA a Británie silný růst na základě toho, že zpravidla podporovaly silnou měnu, zahraniční soutěž a investice do podnikového sektoru, otevřenost dovozům a soukromé investice do výzkumu a vývoje – což všechno bylo možné jen díky zdravému nezájmu o výkonnost vývozu a šťastné neexistenci explicitní politiky zaměřené na konkurenceschopnost. Ať už si finanční trhy vyžádají v příštích letech jakoukoliv nápravu mezinárodních nerovnováh, žádná vyspělá země by neměla následovat německý příklad a uvíznout v pasti návratu módy podporování vývozu.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Oliver Stock

Schillinge im Schuh

Šilinky v botě

Handelsblatt, 5.9.2006, Nr. 171, S. 30

Rakousko: jak občané lpějí na staré měně

Stará dáma, která prochází impozantní bránou Rakouské národní banky (ÖNB) v centru Vídně, má u sebe tak velkou peněženku jako číšník z nedaleké kavárny. Peněženka je napěchována mincemi – šilinky. Opatrně se úředníka za bezpečnostním sklem zeptá, jestli ještě platí. Ten přikývne a peníze jí vymění – v kurzu jedno euro za necelých 14 šilinků.

Ano, ještě dnes, téměř pět let po zavedení společné evropské měny, si Rakušané drží staré šilinky. Tři procenta šilinkové hotovosti, která byla v roce 2001 v oběhu, pořád ještě leží pod matracemi, v zaprášených knihách, lahvích od okurek nebo zapomenutých plechovkách od kávy. Asi žádný z národů v EU nelpí tolik na předchozí měně jako právě Rakušané. A jestli pro Vídeň platí, že je právě proto tak živoucí, že byla snad stokrát prohlášena za mrtvou, vztahuje se to na šilink dvojnásobně. Snad ani jediná výroční prezentace dnes neproběhne bez toho, že by šéf nakonec výsledky neuvedl v šilincích.

Stefan Augustin, šéf jednoho z oddělení ÖNB, má celou sbírku humorných příběhů o neobvyklých místech, kde byly nalezeny úplné poklady v šilincích. Získává je při každoročních okružních jízdách, kdy bankovní autobus projíždí všemi tržišti mezi městy Bregenz a St. Pölten - někdy peníze skrývají staré pohorky, jindy zastrčené prasátko s neupotřebenými úsporami na svatební střevíčky; jeden z vynalézavých obchodníků změnil celých 40 000 šilinků poté, co uspořádal šilinkový den a jeho zákazníci si u něj mohli nakoupit za starou měnu.

Proč vlastně šilink přežívá?

Podle názoru úředníka byla podceněna doba, jaké je zapotřebí, aby si lidé na novou měnu zvykli. K tomu přispívají i debaty o „teuru“, které v Rakousku stále ještě neutichly. Ať nakupujete kdekoli ve Vídni, všude uslyšíte stížnosti na příliš vysoké ceny a komentáře, kolik by to stálo v šilincích. I když většině z těchto zákazníků samozřejmě uniká, že pro zjednodušení používají kurs 14,0 a ne 13,76 a také fakt, že srovnávají s cenami před pěti lety – jde tedy o pocitovanou inflaci.

ÖNB nyní dokonce vědecky zkoumala vztah Rakušanů k hotovosti a zjistila, že většina z nich dává přednost hotovosti před plastikovými penězi. Počet držitelů EC karet se sice od roku 2000 zdvojnásobil, v hotovosti se však stále realizuje 86 % všech plateb (v USA, kde byly úvěrové karty vynalezeny, je polovina nákupů placena kartou).

Plastikové nebo hotové peníze, euro nebo šilinky: Rakušané tak či tak vždy skončí ve své národní bance. V zemi, kde je propojení podnikatelů, politiků a finančníků někdy až příliš intenzivní, kde odbory mají vlastní banky a kde politici nejen v období volebního boje otevřeně uvažují o financování národních aerolinek z daní – tam má národní banka docela slušný monopol: sama tiskne bankovky, které emituje, razí mince a pak obchoduje s těmi nejcennějšími kousky a má i dceřinou společnost, která se specializuje na výrobu plastikových karet. S přechodem na euro zažily tyto aktivity ÖNB opravdovou konjunkturu, později sice měly její dceřiné podniky určité problémy, ale od loňska už se tiskárna cenin zase pohybuje v černých číslech.

Rakousko je zatím nejvýchodnější zemí eurozóny – proto sem z celé Evropy, kde už euro koluje, plynou použité peníze – zde je pak ÖNB nahrazuje novými bankovkami. Bohužel se do Rakouska dostává i značné množství padělků. Úkolem členů „eurobusu“ je proto také poučit občany, jak falešné bankovky rozeznat od pravých.

Bankovní tiskárnu čeká letos práce navíc, protože od podzimu začne ÖNB vydávat novou měnu pro Slovinsko, které od příštího roku přechází na euro.

Vedle aktuálních aktivit kolem eura je samozřejmě výměna šilinků jen okrajovým fenoménem, ale práce s ním spojené budou úředníky zaměstnávat ještě celá léta. ÖNB totiž své občany dobře zná a tak se v případě šilinků z poslední série rozhodla pro neomezenou lhůtu k výměně.

Neprovdané slečny si tedy i nadále mohou schovávat grošíky našetřené na svatební střevíčky a třebaže toho pravého potkají až v penzi, nebude jejich úsilí zbytečné.

Číslo o číslech

Pomalá rozluka

Euro-bus při páté okružní cestě, zorganizované ÖNB na podporu výměny šilinků za euro, navštívilo téměř 41 000 zákazníků, kteří si vyměnili téměř 62 miliónů šilinků.

Preferování hotovosti

Ze studie ÖNB vyplývá, že obnosy do deseti eur platí Rakušané z 95 procent v hotovosti, částky od 100 eur platí ve 46 procentech kartou

Pozor! Padělký!

Blížkost padělatelských dílen pociťují právě v Rakousku: v první polovině roku 2006 bylo z oběhu staženo 2 436 padělaných eurobankovek – proti předchozímu roku je zaznamenán výrazný pokles o 42 procent.

Holger Alich, Dirk Heilmann, Stefanie Müller, Reiner Reichel

In Deutschland ist Wohnen preiswert

V Německu je bydlení cenově výhodné

Handelsblatt, 1./2./3.9.2006, Nr. 169, S. 3 (Immobilien)

Rostoucí úroky ohlašují ukončení boomu na trhu nemovitostí ve Španělsku a Velké Británii

Cena stavebních peněz v Evropě je drahá – což je špatné znamení, a to především pro přehřáté trhy nemovitostí ve Španělsku a Velké Británii. Pokud budou úroky výrazně stoupat i v příštích měsících, obávají se ekonomové, že by mohla prasknout bublina trhu nemovitostí vytvořená spekulanty. Takového scénáře se však nemusí bát ani ve Francii, ani v Německu. Tam totiž ceny v posledních deseti letech téměř stagnovaly, zatímco ve Španělsku a Velké Británii se ztrojnásobily.

Pokud se úroky zvyšují rychle, příjem majitelů bytů nepostačuje už na to, aby z něj uhradili úroky a splátky. Toto nebezpečí hrozí především ve Španělsku a Velké Británii, pro něž je na rozdíl od Německa typické, že stavební půjčky jsou různě úročené nebo mají krátkou úrokovou vazbu. Důsledkem bývají nucené prodeje, které znamenají pád cen ke dnu a současně snížení hodnoty zadlužených objektů: bublina praskne.

Desetiletý boom na trhu nemovitostí ve Velké Británii učinil z tisíců Britů obchodníky s nemovitostmi či pronajímatele. Podle úředních statistik přispěl tento sektor v období mezi roky 1992-2004 k hospodářskému růstu výrazněji než kterékoli jiné odvětví. Už v první polovině roku dosáhli kupci nemovitostí rekordní sumy ve výši cca 26 miliard eur (nákupy domů k pronajmutí). Finanční dozor se již obává, že mnohé hypoteční banky jim peníze půjčily až příliš bezstarostně, k tomu se ještě připojuje fakt, že i soukromé osoby v Británii využily v letech s nízkými úroky zvýšené tržní hodnoty svých domů a braly si vysoké hypotéky. A to nejen za účelem modernizace či rozšíření domů – peníze se totiž v mnoha případech rozplynuly v běžné spotřebě.

Jeden z německých odborníků proto doufá, že snad restriktivní stavební právo v Británii udrží nedostatek bytových prostor a zabrání tak rychlému propadu cen. Je totiž přesvědčen, že ve Španělsku a Británii i malé úrokové změny postačí k tomu, aby způsobily prasknutí bubliny.

To ve Španělsku hrozí větší nebezpečí z jiné strany: tam není problémem ani tak výše úroků jako rostoucí nabídka bytů. Ve Španělsku se totiž ročně postaví 600 000 bytů, což je dvojnásobek výstavby v Německu, navíc pro poloviční počet obyvatel. Zatím tam nákupní horečka udržovala ceny bytů na vysoké úrovni. Ty se jen od roku 1998 zvýšily o 150 procent – což je nejvíce v porovnání s ostatními evropskými zeměmi.

Podle odhadu španělské národní banky jde 30 procent toho nárůstu na vrub spekulací; enormní roli v boomu bytového trhu hraje praní špinavých peněz.

V případě, že nedojde k poklesu výstavby, počítá druhá největší španělská banka BBVA s propadem; již dnes se na něj španělské banky připravují – jejich prevence rizik je v porovnání s EU nadprůměrná.

Naproti tomu francouzské banky pohlížejí klidně na rostoucí úroky i navzdory prudkému růstu cen bytů a propadu v oblasti nemovitostí se neobávají. Zdražované úvěry totiž vyrovnávají rostoucí příjmy Francouzů – vyšší příjmy jsou nutné i kvůli zachování potřebné poptávky – vždyť francouzský svaz nemovitostí počítá pro tento rok s nárůstem cen o dalších 7,5 – 8 procent (v roce 2005 dosáhlo zvýšení 10,5 procenta). Zdejší bankéře však nejvíce uklidňuje fakt, že Francouzi s byty nespekulují a kupují si je pro vlastní potřebu.

Pokud bublina neexistuje, nemůže ani prasknout: Institut městské výstavby v Německu počítá pro letošek s nárůstem ceny bytů o 2,9 procenta; k dosažení míry zdražení bytů očekávané ve Francii jen za letošní rok v Německu potřebovali deset let (1996-2005).

Na otázku, jestli v Německu utlumí stoupající úroky poptávku po bytech a rodinných domech, zaznívá jednoznačná odpověď, že nedojde k masivnímu nárůstu transakcí – už i s ohledem na zrušení státního příspěvku na pořízení vlastního bydlení k 31.12.2005. Navíc je koupě bytu i věcí mentality a Němci údajně nejsou tak spontánní jako ostatní Evropané.

Prognóza: V Německu lze očekávat mírné zvýšení úroků a lidé budou stavbu či koupi domu odkládat; více stavět se začne, až ekonomika posílí a zvýší se disponibilní příjmy.

Zpracovala M. Beránková

Alexander Hagelüken

Europas Instabilitätspakt

Evropský pakt nestability

Auszüge aus Presseartikeln, 2006, Nr. 25, S. 16. Přetištěno ze Süddeutsche Zeitung, München.

Jakmile začnou politici moc slibovat, měli by být občané skeptičtí. Ukázkový příklad pro toto tvrzení je reforma Paktu stability, kterou evropští šéfové vlád přes četné námitky před rokem prosadili. Osoby odpovědné za řízení EU tehdy změnily přísná pravidla, která měla udržovat stabilitu křehké umělé měny euro. Na místo těchto pravidel prosadily méně striktní úpravu, spojenou s vágními přísliby do budoucna a mající cenu jen tehdy, pokud dojde k jejímu naplnění. Jak se nyní ukazuje, měli být evropští občané vůči takovému druhu reformem mnohem skeptičtější.

Pro šéfy vlád zemí Evropské unie se stala neúnosnými pravidla, podle kterých museli každým rokem udržovat rozpočtový deficit ve výši tří procent HDP. Změkčili tuto povinnost, aby mohli účinně působit proti konjunkturálním krizím zvyšováním státních výdajů. Ten, kdo se v této souvislosti obával velkých rozpočtových děr, byl uklidněn slibem: v době, kdy konjunkturální boom bude plnit státní pokladny, budou šéfové vlád vytvářet takové úspory, aby v době krize nemusely vznikat vůbec žádné rozpočtové díry, škodící euro.

Na první pohled to působí přijatelně – výměna starých, strnulých pravidel za nová, flexibilní. Žádná vláda nebude už pod tlakem, nutícím k příliš silnému omezení výdajů a tím k dalšímu zostření krize. Místo toho mohou politici vytvářet úspory v době, kdy je to nejjednodušší, totiž v době, kdy hospodářství roste.

Aby tato výměna pravidel byla opravdu funkční, musely by vlády v době boomu skutečně tyto úspory pro méně příznivé období v budoucnu vytvářet. Avšak právě tento slib, na kterém spočívá nový Pakt stability, vlády až doposud zcela ignorovaly. Evropské hospodářství se nachází ve fázi příznivé konjunktury, ale spoření se nekoná. Průměrný rozpočtový deficit v Evropské měnové unii bude v letošním roce (navzdory hospodářskému oživení) stejně vysoký jako v roce 2005. A ani budoucnost neslibuje žádné zlepšení. Tento

vývoj znamená, že se lze nadít budoucích rozpočtových krizí – neboť státy jako Řecko, Itálie, Německo a další dosud nedaly svoje rozpočty do pořádku.

Na sliby svých představitelů se evropská občané zřejmě mohou stěží spoléhat. Reforma Paktu stability jim darovala špatný obchod: musejí přihlížet, jak se opouštějí jasně určené hranice deficitu - výměnou za vágní sliby.

Lze namítnout, že přísné a strnulé hranice zadlužení tak jako tak byly problematické. Proč by měla být právě tři procenta deficitu známkou příliš vysokého zadlužení – proč ne dvě, případně čtyři? Je správné, že maastrichtská kritéria byla řídicím rozhodnutím stanovena takto a představují určitý stupeň nátlaku. Protože byla jasná a pro každého občana EU srozumitelná, plnila navíc jeden důležitý úkol. Ukazovala, že členské státy nemohou dlouhodobě žít nad své poměry. Na mladé Evropany a budoucí generace už tak jako tak čeká velká zátěž, spojená s vysokými platbami na důchodové a zdravotní pojištění v podmínkách stárnoucí společnosti. Z toho vyplývá povinnost, aby alespoň pokud jde o dluhové zatížení byla jejich budoucnost příznivější.

Když evropské státy v uplynulém desetiletí plánovaly měnovou unii, navzájem se ujišťovaly, že žádný členský stát nesmí společnou měnu zneužívat a kupit na náklady ostatních států nadměrné dluhy. Reforma Paktu stability ohrožuje tento závazek – a to v kritickém momentě, kdy má být eurozóna rozšířena: v roce 2007 o Slovinsko, později o další východní státy. Evropská měnová unie nyní potřebuje nový základ. Strategie, podle které státy mají spořit v příznivější fázi hospodářského vývoje na horší časy, je správná. Je však třeba jasně stanovit pevné závazky, jak toto spoření také skutečně realizovat. Rok po reformě Paktu stability je jedno jasné: sliby vlád jsou příliš málo.

Diana Fong

Die Deutschen sind eine Nation der Mieter - noch

Němci jsou stále ještě národem nájemníků

(Deutsche Welle, Wirtschaft, 14.9.2006)

Německé domácnosti si byty raději pronajímají než je kupují do vlastnictví. Nicméně demografické změny, nízké hypoteční sazby, flexibilní úvěry a měnící se postoj k bytovému vlastnictví mohou do budoucna ovlivnit pravdivost tohoto tvrzení.

Průměrná kupní cena renovovaného vlastnického bytu z předválečné doby – s dvěma ložnicemi, v módní východoberlínské čtvrti Prenzlauer Berg – se pohybuje kolem 224 tisíc eur. I když je to na berlínské poměry „mastné“, přesto cena za typický byt o velikosti 80 metrů čtverečních je nízká v porovnání se srovnatelnými byty v jiných evropských hlavních městech. Podle Thomase Beyerleho, experta na nemovitosti u Dresdner Bank, je tato cena hluboko pod hladinou cen bytů ve srovnatelných městských obvodech – např. v mondénní londýnské čtvrti Islington nebo ve čtvrti umělců Greenwich Village v New Yorku.

Navzdory této skutečnosti je jen 11 % Berličanů vlastníky bytů, a to přes nízké sazby hypotečních úvěrů, které za posledních deset let poklesly z osmi procent v roce 1995 na pouhých 4,5 procenta. I přes vysoké nájemné v dobrých čtvrtích, jako je např. Prenzlauer Berg, Sachsenhausen ve Frankfurtu nad Mohanem a Schwabig v Mnichově je Německo jedinou evropskou zemí, ve které trh s byty v uplynulých deseti letech stagnoval.

Německo, země nájemníků

V městských sídelních aglomeracích, jakými jsou Frankfurt nad Mohanem, Mnichov, Hamburk, Stuttgart, Kolín nad Rýnem či Lipsko, se domácnosti pětkrát častěji rozhodují pro nájem bytu než pro jeho koupi. Tím je kvóta vlastnického bydlení stlačena na pouhých 43 procent, nejméně v celé Evropské unii, pokud

nepočítáme nové členské země z východní a střední Evropy. Podle statistického úřadu Evropské unie Eurostat dosahují nejvyšší kvóty Španělsko (82 %), následuje Irsko, Itálie a Velká Británie.

Na druhé straně jsou Němci pověstní střádalovými a navíc, jak ukazuje vývoj indexu dostupnosti podle Deutsche Bank (jde o podíl měsíčních hypotečních plateb na disponibilním příjmu domácností), došlo od roku 1975 k jeho nárůstu. Kromě toho, většina Němců (80 %) by podle výsledků průzkumu Infratestu byla raději vlastníkem bytu než jeho nájemníkem. Proč tedy byty nekupují?

Druhá světová válka a zvyklosti na německém bytovém trhu

Staré přísloví – jednou nájemníkem, pořád nájemníkem – má v Německu hlubší kořeny než leckde jinde. Částečně za to může dědictví druhé světové války, kdy se po spojeneckých náletech staly z německých měst hromady trosk. Akutní bytová nouze trvala až do sedmdesátých let, takže se stavěly ve velké míře obytné bloky a domy pro více rodin. Jak uvádí jiný odborník na nemovitosti z Deutsche Bank, Tobias Just, pronájem byl z historického pohledu daleko atraktivnější než nákup bytu. I když vysoká poptávka vyháněla ceny na bytovém trhu vzhůru, zůstávalo nájemné stabilní a dostupné. Vzhledem k tomu, že pronajímatelem bylo často město nebo nějaká veřejná instituce, bylo nájemné prakticky dotováno – pod tržní cenou.

Levné nájmy

Průměrný nájem za moderní, nový byt činí v Německu jen sedm eur za metr čtvereční, ačkoli nájmy v dynamických regionech kolem velkých městských center na západě či v regionu Braniborsko a Lipsko na východě země jsou vyšší. Je možno říci, že je to prokletě výhodné nájemné.

Nicméně dotace na nájemné a ochrana nájemníků v posledních čtyřech letech klesají, díky vládním reformám v sociální oblasti a na trhu práce (Hartz IV). Podle odhadů Dresdner Bank dostane v příštích deseti letech cca deset tisíc domácností v nájemních bytech nabídku na odkup bytu do vlastnictví. Nájemníci by se měli, zejména s ohledem na své zabezpečení ve stáří, vážně zabývat otázkou bydlení ve vlastních čtyřech stěnách. Pokud to neudělají, riskují, že nový pronajímatel bude mít právo jejich byty obsadit.

Demografické změny ovlivňují trh s nájemními byty

Odborníci na nemovitosti vycházejí rovněž z předpokladu, že se zvýší kvóta vlastnických bytů i v důsledku demografických změn. Válečná generace, tvořící většinu populace bydlící v nájemních bytech, pomalu vymírá. Mezi osobami středního věku, dětmi z poválečné populační exploze, je již šedesát procent vlastníků bytů, upřednostňujících řadový domek na předměstí se zahrádkou a bílým laťkovým plotem.

Věkovou skupinu dvaceti- až čtyřicetiletých odstrašují podle odborníků přísná pravidla pro udělování úvěrů na bytové vlastnictví. Ale i to se mění. Mnoho mladých lidí v Německu si nemůže dovolit zaplatit předem třicet procent ceny bytu. Ve Velké Británii a v Nizozemsku naproti tomu banky zaměřují agresivní marketingové kampaně právě na tuto věkovou skupinu s nepatrným vlastním kapitálem a nabízejí jim téměř stoprocentní financování nákupu bytu. Německé banky zatím tak daleko nezašly, ale snaží se nabídnout pružnější hypotéky než konkurence.

Pro každý věk správné bydlení

I když jsou ceny bytů v Německu stabilní, nemusí to znamenat, že jsou výhodné. Průměrný dům nebo byt v USA stojí cca dvoj- až trojnásobek čistého ročního příjmu. V Německu jsou ale pozemky natolik drahé, že průměrný dům by stál šestkrát více.

Navíc mají Němci jiný postoj vůči koupi bytu do vlastnictví než Američané. V USA je dům zbožím. Svobodný, mladý člověk na počátku své kariéry si zakoupí svůj první malý byt. Později, když se ožení, koupí si byt větší. Když se narodí děti, přestěhuje se rodina do domku a když děti odrostou a odstěhují se, následuje koupě bytu do vlastnictví. Pro Němce je naopak dům něčím, co člověk pořizuje na celý život. Vkládají do svého bydlení srdce i kapitál, neustále jej vylepšují. Němci se nenaučili, že domy mají hodnotu i

z hlediska jejich dalšího prodeje. Zdá se ale, že myšlenka bydlení podle jednotlivých fází života – pro každý věk nejvhodnější bydlení – nalézá u mladé, mobilní generace ohlas. I proto odborníci na bytový trh očekávají, že kvóty vlastnického bydlení sice nevyletí závratným tempem vzhůru, nicméně že porostou.

Zpracovala Ing. K. Gubová